

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL »Naš tisk« / Direktor: Rudi Janžaba / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska tiskarna »Slov. poročevalca« / Uredništvo: Ljubljana, Fomiševa ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Copova ulica 59-III, telefon 22-575 in 22-431 / Oglasi oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-462, za zunanje 21-532 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-17-163 / Mesečna naročnina 200 din

PRED PRAVNIKI
PRIMORSKEDokončni spored prireditev
na Okroglici

Nova Gorica, 24. avg. Včeraj je zasedal štab, ki vodi priprave za proslavo na Okroglici. V štabu so najvidnejši predstavniki, ki so v času narodnoosvojitvene borbe vodili primorske brigade in štab IX. korpusa, kot na primer narodni heroj Albert Jakopič-Kajtmir, general Stane Potočar-Lazar, podpolkovnik Rudi Kodrič-Branko,

podpolkovnik Stane Bobnar, sekretar okrajnega komiteja ZKS Gorica Martin Greif in drugi. Razpravljali so o zdravstvenih službah ter službi vez, nadalje o razsvetljavi prireditvenega prostora, o pitni vodi, o gostiščih, zabaviščih in posameznih prireditvah. Udeležencem bodo na razpolago vse gostišča in vsi hoteli v okraju Gorica, na pri-

reditvenem prostoru pa bodo postavili tudi večje število šotorov.

Razen kulturne skupine IX. korpusa, ki že prireja letne celovečerne mitinge, bodo v dneh pred proslavo imela svoje prireditve po raznih krajih Primorske tudi Tolminsko in Kop.sko gledališče ter gledališče Slovenskega Primorja iz Postojne.

Štab je določil tudi dokončni spored proslave 5. in 6. septembra na Okroglici. Tako bo imela kulturna skupina IX. korpusa 5. septembra kar tri mitinge, začeti ob 3. uri popoldne. Ob 9. uri zvečer bo nastopilo ljubljansko gledališče z opero »Ero z onega sveta«. Nekaj pred tem bo koncert godb na pihala iz Trbovelj in Soštanja ter nastop tržaškega pevskega zbora. Se

pred polnočjo pa bodo začeli vrteti naše domače filme. Na predvečer proslave bo med drugim tudi večji telovadni nastop.

V jutranjih urah 6. septembra bo sprejelo udeležence 26 godb. Okoli 10. ure bo raport vseh primorskih in prekomorskih brigad ter slavnostni govor, nakar bodo razdeljena odlikovanja brigadam in najzaslužnejšim posameznikom. Po slavnostnem govoru bodo peli znanj pevski zbor »Srečko Kosovel«, Tržaški pevski zbor, hrvaški pevski zbor »Brajča Rašana« in okoli 2000 pevcev združenega primorskega pevskega zbora ob spremljavi godbe na pihala, nato pa bo sledil veseli del programa na zabaviščih.

Med drugim je štab sprejel tudi obvestilo, da bodo pri proslavi na Okroglici sodelovali tudi padalci s tem, da bo kakih 16 zračnih junakov skočilo z letal, in sicer nad goriskim Lijakom.

Letošnji manevri bodo preizkušnja bojne pripravljenosti naše armade

Zagreb, 25. avg. »Letošnji manevri bodo pregled in preizkušnja bojne pripravljenosti naše armade,« je izjavil zagrebškemu »Vijesniku« generalni polkovnik Kosta Nagy, ki bo vodil velike manevre JLA v septembru. »Ti manevri bodo dvojnega pomena.

Brzojavka maršala Tita predsedniku Urugvaj

Beograd, 25. avg. Predsednik republike Jost Broz Tito je poslal predsedniku republike Urugvaj G. Andresu Martinezu Trubo naslednjo brzojavko:

»Ob dnevu neodvisnosti prošim Vašo ekscelenco, da sprejem prisrčne čestitke jugoslovanskih narodov, kakor tudi moje iskrene želje za napredek Urugvaja in Vašo osebno blaginjo — Josip Broz Tito.

je izjavil zagrebškemu »Vijesniku« generalni polkovnik Kosta Nagy, ki bo vodil jesenske manevre — Udeležili se jih bodo tudi številne tuje delegacije — Na manevrih bo uporabljeno najmodernejšo orožje in oprema

Na številu udeležencev in po množičnosti uporabe tehnike bodo to največji manevri, kar jih je bilo kdaj koli v naši državi.

Generalni polkovnik Kosta Nagy je dalje izjavil, da so bila po velikih manevrih leta 1949 pretekla štiri leta izpolnjena z napornim delom za izpopolnitev in krepitev armade, da so svažljavanje njenega starejšinskega sestava in za vezbanje generacij vojakov, ki so vsako leto prihajali na odsluženje vojaškega roka. Od takrat se je marsikaj spremenilo v organizaciji dela, načinu vodstva in vezbanja naše armade.

»V naši armadi se poslužujemo bogatih izkušenj iz narodnoosvojitvene borbe in prejšnje borbene preteklosti,« je izjavil generalni polkovnik Nagy, »pa tudi vseh pozitivnih izkušenj armad drugih držav, zlasti iz dobe druge svetovne vojne. Naslanjajoč se na lastne sile svoje države, je naša armada uspešna, da prav v tem obdobju ustvari močno materialno osnovo za svoje oskrbovanje in opremo. Naši narodi so zavestno doprinali žrtve za svojo armado. Obratovati so začele nove vojaške tovarne, njihovi proizvodi pa so že dlje časa v rokah naših delovnih ljudi.«

Generalni polkovnik Nagy je dodal, da smo sprejeli vidno pomoč v oborožitvi od ZDA, Anglije in Francije. Vsa ta tehnika, domača in tista, ki smo jo v obliki pomoči dobili od zunaj, obsega najsodobnejše orožje in orodje, ki se bo uporabilo tudi na teh manevrih.

»Na teh manevrih bomo imeli novost v preverjanju borbene pripravljenosti naših vojaških obveznikov. Dokajšnje število enot je sestavljenih izključno iz rezervistov in veliko število

tistih edinic, v katerih je zelo malo aktivnega sestava. Vojaški in starešinski rezervni sestavi ni imel možnosti, da bi se redno učil, zaradi česar se sedaj intenzivno vežbajo v skrajšanih tečajih, ki so bili posebej pripravljani za njihovo vežbanje. Dosedanji rezultati,« je dejal generalni polkovnik Nagy, »so takšni, da smo z uspehi zelo zadovoljni.«

Na kraju je generalni polkovnik Nagy izjavil, da so dosedanje priprave za jesenske manevre ponovno manifestirale enotnost naše armade in ljudstva. Gledač podrobnosti o letošnjih manevrih je generalni polkovnik Nagy izjavil, da bodo na področju Hrvatske meseca septembra. Tem manevrom bodo prisostvovali tudi nekatere tuje delegacije ter visoki oficirji iz vojaških poveljst prijateljskih držav. Manevri bodo končani z velikim defilejem vseh enot in pregledom našega najmodernejšega orožja in orodja.

Obisk maršala Hardinga

Beograd, 25. avg. Kakor je izvedel Tanjug v državnem sekretariatu za zadeve narodne obrambe, bo prišel na povabilo načelnika generalnega štaba JLA »maršal John Harding, načelnik imperialnega gen. štaba Vel. Britanije in spremstvu štirih višjih oficirjev svojega štaba meseca septembra na prijateljski obisk Jugoslovanske ljudske armade. Ob tej priložnosti bo feldmaršal Harding prisostvoval tudi velikim manevrom JLA.

Povratek jugoslovanskega veleposlanika v ZDA

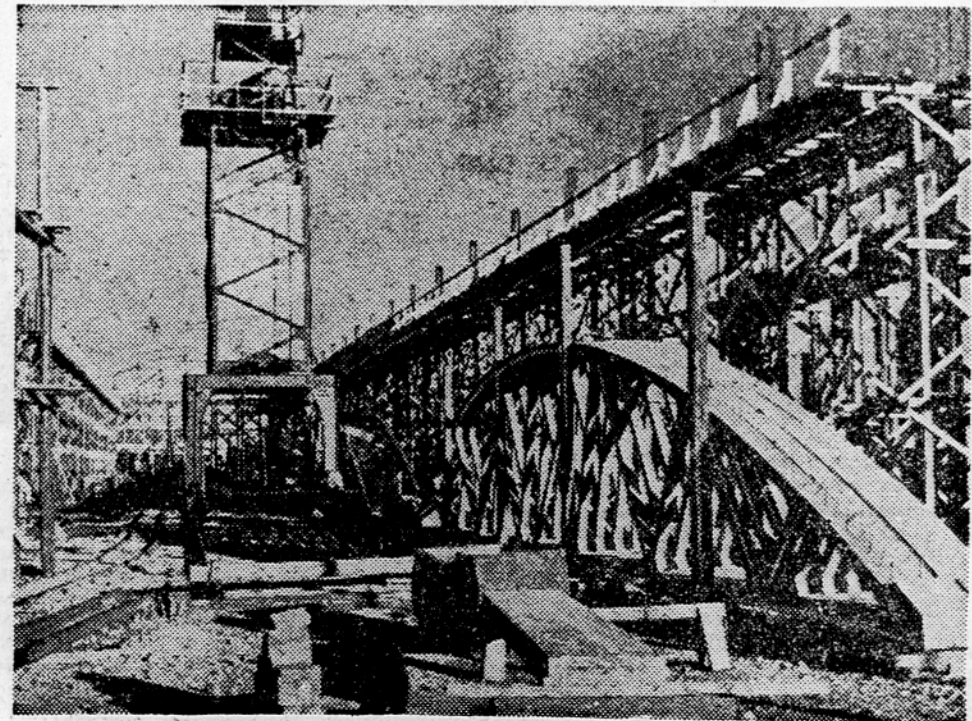
New York, 25. avg. (Tanjug). Jugoslovanskega veleposlanika v ZDA Vladimir Popovića se je včeraj vrnil v Washington.

Odnosi Perzije in ZSSR

Teheran, 25. avg. (Reuter). Novi predsednik perzijske vlade, general Zahedi, je izjavil, da se bodo v Teheranu nadaljevala posvetovanja s sovjetskimi predstavniki, ki so se začela še pod Mosadikovo vlado. Po njegovih besedah so taka pogajanja potrebna zaradi rešitve raznih spornih vprašanj, ki se tudi v času prejšnje vlade niso spremenila.

Iz okolice Teherana še vedno prihajajo ljudje, da bi zavarovali vlado in šaha. Vojaške oblasti so danes objavile, da so predstavniki nekdanje vlade pripravili že 22 vislice za voditelje prvega monarhističnega prevrata v Perziji.

Ko je dr. Mosadik slišal, da ga nameravajo premestiti v drug zapor je napovedal gladovno stavko. Izjavil je, da bo stavkal dotlej, dokler bodo z njim nečastno ravnali. Zaradi te njegove grožnje je nova vlada odločila njegovo premestitev v zapor nekega drugega kraja, kar noče, da bi zavezo dr. Mosadika obravnavali tudi tuji listi.

Litovnja je vzhodno. Na sliki gradnja pločevinarja

Sklep Zavezniške vojaške uprave v Trstu

o uvozu na velesejmu prodanega jugoslovanskega blaga — Ni pa še dovoljen uvoz tistega blaga, po katerem v Trstu na najbolj povprašujejo

Trst, 25. avg. (Tanjug) Na sestanku z jugoslovanskimi trgovskimi predstavniki v Trstu so predstavniki Zavezniške vojaške uprave izjavili, da je ZVU privolila, da jugoslovanskim podjetjem naknadno odobri povečanje kontingenta blaga, ki je bilo prodano na zadnjem tržaškem velesejmu. Po kontingentih, ki so bili odobreni pred velesejmom, so jugoslovanska podjetja mogla na velesejmu prodati blaga v vrednosti 160 milijonov lir. Zaradi velikega povpraševanja tržaških trgovcev po jugoslovanskem blagu so bile sklenjene pogodbe v vrednosti 200 milijonov lir. Povečani kontingent se nanaša na vse blago, ki je bilo razstavljeno na tržaškem velesejmu, razen za vino, usnjarske izdelke in živila. Predstavniki ZVU so tudi izjavili, da bodo takoj izdali dovoljenje za uvoz jugoslovanskega blaga, ki je bilo prodano na tržaškem velesejmu, in so danes nekateri trža-

ški trgovci že dobili nekaj teh dovoljenj.

V ZVU soglašajo z mnenjem, da bi se morali trgovski odnosi med Jugoslavijo in cono A STO razširiti s tem, da bi Jugoslavija izvažala blago, ki ga potrebuje tržaško gospodarstvo.

V Trstu je veliko povpraševanje po jugoslovanskem vinu, mesu in živilih na splošno, vendar pa ZVU doslej ni pokazala, da je pripravljena dati uvozna dovoljenja za te vrste blaga. V jugoslovanskih trgovskih krogih poudarjajo, da ZVU ni odobrila povečanja uvoznega kontingenta prav za tisto blago, po katerem v Trstu najbolj povprašujejo.

Gonja proti slovenskim napisom

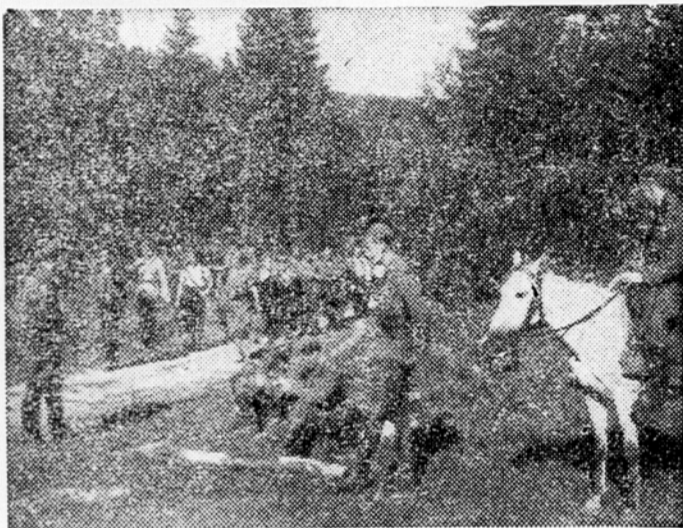
Trst, 25. avg. (Tanjug) V tržaškem tisku se je spet začela razpohivati gonja proti napisom v slovensčini. Iredentistični list »Messaggero Veneto« protestira, ker so na cestnem križišču na slovenski obali cono A STO postavili prometno tablo v slovenskem jeziku, čeprav na istem mestu stoji tudi tabla v italijanski. List označuje ta slovenski napis kot izraz slovenskega nacionalizma, ksenofobije in prepotentnosti, ki je manifestira vsu imenu nekakšnega etničnega principa.

Oboroženi »trikoloristi« v Slovenski Benečiji

Trst, 25. avg. (Tanjug) Znan bорец za pravice Slovencev v Italiji Lidor Predan, je objavil v »Primorskem dnevniku« članek, v katerem poudarja, da italijanske oblasti doslej niso ničesar ukrenile, da bi razgnale trikoloristične bande, ki še vedno strahujejo slovensko prebivalstvo na Goriškem in v Slovenski Benečiji. Predan zahteva od italijanskih oblasti, naj na Goriškem in v Slovenski Benečiji odvzamejo orožje »trikoloristom« in naj organizatorje ter voditelje teh oboroženih formacij postavijo pred sodišče.

»Čiščenje« v Vzhodni Nemčiji

Berlin, 25. avg. (AFP) Po poročilu lista »Neues Deutschland« je vodstvo vzhodnonemške Enotne socialistične stranke sklenilo, da bo izvedlo čiščenje v vodstvih svojih osnovnih organizacij, in sicer povsod tam, kjer so ta vodstva »kapitulirala«. List »Neues Deutschland« zahteva, naj pride do enotnosti v stranki s tem, da bodo iz stranke izločili »sovražnike«, zlasti pa »somahljivce in kapitulante«. List predlaga, naj bi na partijskih sestankih prebrali resolucije centralnega komiteja o »izdajalcih Zaisseru in Herrstedtu«, ki so bili izgnani iz centralnega komiteja z obtožbo, da so hoteli odvisenosti Walterja Ulbrichta.

Gradnikova brigada na pohodu skozi Trnovski gozd 1. 1944

Iz Kanala bo prišlo na Okroglico nad 3000 ljudi

Nova Gorica, 24. avgusta. Na občinskem štabu za proslavo na Okroglici in Kanalu zagotavljajo, da bo šlo na proslavo nad 3000 ljudi. Prodali so že nad 1000 značek. Iz nekaterih vasj so se prijavile kar cele družine, od vsake hiše po bodo šli najmanj

dva ali trije člani. Delavci v cementarni v Anhovem so zahtevali, naj se tovarna za ta veliki zgodovinski dan zapre že 5. septembra, da bi imeli tako vsi delavci možnost udeležiti se proslave.

Veliko je tudi povpraševanje po zastavah, zlasti po proletarskih. V trgovini »Damdaja« v Kanalu je zmanjkalo blaga za zastave in so morali naročiti nove količine. Na vseh dohodnih v Kanal bodo postavili slavoloke, trg pa bodo na predvečer proslave slavnostno razsvetlili. Vseposod se nabirajo zelenje za okrasitev, prav tako pa tudi suhljad za zažiganje kresov.

Enako kakor Kanal, se pripravljajo tudi obmejne vasi Lig in Kambošter. Ne zadržajo pa tudi Plave, kjer so se s posebno ljubeznivjo lotili dela.

J. P.

Miting bivših partizanov v Kopru

Koper, 25. avg. Bivši partizani koprškega okraja, Slovenci in Italijani, so se danes poklonili padlim borcem NOB iz Koprja. Pred spominsko ploščo štirim padlim borcem je delegacija Zveze borcev in rezervnih oficirjev položila venec, četa JLA pa je oddala častno salvo v spomin padlim koprskim rodoljubom. Na mitingu, ki je sledil, sta govorila člana okrajnega odbora Socialistične zveze Maro Santin-Valter in Rado Pišec-Sokol, najstarejša partizanska borca iz tega kraja. Po zborovanju se je razvil po mestnih ulicah sprevod, v katerem so nosili številne zastave in prepevali borbene pesmi.

Vsi okraji se pripravljajo na proslavo 10. obletnice priključit-

Izjava predsednika nove italijanske vlade o Trstu

Trst, 25. avg. (Tanjug) Izjava, ki jo je dal nov predsednik italijanske vlade včeraj v skupščini o vprašanju Trsta, ni presenetila tržaških krogov, ki se zavzemajo za samostojnost STO. Ti krogi poudarjajo, da je v tej izjavi vse to, kar je še prej izjavil prejšnji predsednik vlade De Gasperi, ter da je že vedno, da se vsak nov predsednik italijanskih vlad v svojem govoru dotakne Trsta ter se pri tem poslužuje starih fraz o tristranski deklaraciji iz leta 1948.

Današnji »Primorski dnevnik« piše, da se v zunanji politiki ni dosti spremenilo od nekdanjega stališča De Gasperija in da se bo po njem ravnal tudi sedanjí predsednik italijanske vlade.

Tudi v Renčah se marljivo pripravljajo

Nova Gorica, 25. avg. Kakor v vseh primorskih vaseh je te dni tudi v Renčah na nogah staro in mlado, da bi čim bolje okrasili svojo vas in se čim bolj pripravili na velik praznik Primorske. Očistili so se spomenik padlim borcem in obnovili črke na njem, prebelili so vsa javna poslopja in postavili slavoloke ter pripravili tudi ostali material za okrasitev ulic. Izdelali so tudi že predloge za odlikovanja zaslužnih občanov. V četrtek, 27. t. m. bo imel občinski ljudski odbor slavnostno sejo, na kateri bodo proglasili 8. julij za občinski praznik v spomin na prvo okrajno konferenco za Primorsko, ki je bila v tem kraju dne 8. julija 1941. Dne 5. septembra, to je na prvi dan proslave na Okroglici bodo imeli v Renčah zborovanje, na katerem bo med drugim kulturnim sporedom zapel tudi pevski zbor prekomorskih brigad »Srečko Kosovel«. Dne 6. septembra pa bo šlo na Okroglico po zadrževanju krajevnih aktivistov nič manj kakor 1000 ljudi, čeprav šteje ta kraj le okoli 1600 prebivalcev.

Nova uredba o delovnih odnosih

Beograd, 25. avg. Danes je centralna komisija za izdelavo novega gospodarskega sistema izdelala in dala v diskusijo novo skupino 12 gospodarskih uredb. Med najvažnejšimi je uredba o delovnih odnosih v gospodarstvu, ki ureja delovne odnose delavcev in uslužbencev v gospodarskih podjetjih, ustanovah s samostojnim finan. članjem, obrtnih delavnicah in združenjih gospodarskih organizacij. Uredba določa delovni čas, letne dopuste, pravice, dolžnosti in zaščito delavcev. Po načrtu uredb se delovno razmerje ustvarja in prekinja s pogodbo, razen tega pa ostanejo še v veljavi odprave. Delovni čas je predviden 8 ur, vendar pa je z ozirom na delovne pogoje lahko tudi daljši ali krajši. Letni dopusti se določajo po delovnem stažu in kvaliteti dela od 15 do 28 dni. Uredba predpisuje, da mora tmeti vsako podjetje pravila, ki urejajo delovne odnose zaposlenega oseba.

Razprava o zakoniku o kazenskem postopku

je v zakonodajnem odboru Sveta narodov končana — Odbor bo obravnaval še druge zakonske predloge

Beograd, 25. avgusta. Na današnji dopoldanski seji je zakonodajni odbor Sveta narodov Ljudske skupščine FLRJ končal razpravo o poglavju zakonika o kazenskem postopku, ki se nanaša na posebne postopke in na pomilostitve. V zvezi s predlogom dr. Hinka Krizmana, naj bi se vprašanje pomilostitve urenilo s posebnim zakonom, je odbor sklenil, da ostanejo določbe o pomilostitvi v predlogu zakonika o kazenskem postopku, da pa se združijo v posebno poglavje kot del četrtega dela tega zakonika. S tem je bila razprava o zakonskem predlogu v glavnem končana. Odbor bo sedaj obravnaval še rezervirane člene, ki se nanašajo na imovinsko-pravne zahteve v kazenskem postopku.

V razpravi o pomilostitvi se je razvila obširna debata že ob prvem členu, ki določa, da lahko zvezni izvršni svet pravico pomilostitve prenese na republiške izvršne svete, kadar gre za kazniva dejanja, za katera je bila izrečena kazen strogega zapora do največ 5 let. Ljudski poslanci Sulejman Filipović, dr. Hinko Krizman, Grga Janek ter Gojko Garčević so se zavzemali za to, da bi se pravica pomilostitve v čim večjem obsegu prenesla na republiške izvršne svete, medtem ko je bil dr. Josip Rus mnenja, naj bi se pravica pomilostitve zakonito vezala na določeni organ. Ninko Petrović pa je predlagal, naj se točno določi, za katera kazniva dejanja se lahko pravica pomilostitve prenese na republiške izvršne svete. Na kraju je bila razprava in sklepanje o tem členu odložena.

Zivahna razprava se je razvila tudi o členu, ki določa, da lahko obsojenec, ki je bil kaznovan z zapornim ali stroгим zaporom do dveh let, prosi za pomilostitve šele, ko je preslal polovico kazni. Gojko Garčević je predla-

gal, da bi se ta rok zmanjšal na eno tretjino kazni. Pri glasovanju pa je bil ta predlog odklonjen. Za pomilostitev posttrajanskih kazni, kot so časovna omejitve državljanjskih pravic ali časovna prepoved izvrševanja določenega poklica, je predvideno, da se lahko vloži prošnja za pomilostitev šele eno leto potem, ko je bila glavna kazen prestana, oproščena ali je zastarala. Dr. Krizman je ocenil to določbo za prestrogo. Poverjenik zveznega izvršnega sveta pa je pojasnil, da gre tu za najtežjo kazen pet let in za težja kazniva dejanja. Pri glasovanju je bil sprejet novi predlog dr. Krizmana in Gojka Garčevića, po katerem se lahko vloži ponovna prošnja za pomilostitev, toda šele leto dni po rešitvi prve prošnje.

Kar se tiče prošnje za pomilostitev denarnih glob ali zaplemb, je na pripombo dr. Kriz-

mana, da je treba omogočiti tako prošnjo tudi po prestani kazni, Mihajlo Djordjević pojasnil, da je to pravno nemogoče.

Zakonodajni odbor Sveta narodov je končal razpravo o zakoniku o kazenskem postopku. Redakcijska komisija bo sedaj predlagala zakon dokončno redigirala. Razprava o tem zakonskem predlogu je trajala devet dni in niso bile izvršene kakšne večje spremembe. To znova potrjuje, da so zakonski predlogi vsestransko proučeni. Kljub temu pa je bila razprava v odboru zelo plodna, ker je pokazala na vrsto novih momentov in sprožila vrsto vprašanj in problemov sodne prakse.

Zakonodajni odbor bo sedaj obravnaval še druge zakonske predloge, med njimi predlog zakona o pravicah in dolžnostih ljudskih poslancev in dopolnitve zakona o ljudskih odborih.

Industrija Slovenije v prvem polletju

Hkrati s proizvodnjo se je povečalo tudi število zaposlenih

Pred dnevi smo v pregledu jugoslovanske industrijske proizvodnje v letošnjem polletju zapisali med drugim, da je bila v Sloveniji industrijska proizvodnja v primerjavi z lanskim prvim polletjem za 14 odstotkov večja, oziroma za 100 odstotkov večja, kakor je povprečno povečanje industrijske proizvodnje (v primerjavi z lanskim polletjem) v vsej državi.

Če označimo proizvodnjo v lanskem prvem polletju z indeksom 100, potem se je v letošnjem prvem polletju gibal industrijska proizvodnja v Sloveniji takole, in sicer po panogah: električna energija 104, proizvodnja v premovalniški 98, (znižala se je od 221 na 214 tisoč ton), eksploatacija nafte 112, črna metalurgija 123, barvasta metalurgija 105, proiz-

vodnja nekovin 116, kovinska industrija 123, elektroindustrija 173, kemična industrija 88, gradbeništvo 164, lesna industrija 127, industrija papirja 115, tekstilna industrija 104, industrija usnja in obutve 94, industrija gumijastih izdelkov 129, živilska industrija 133, tobačna industrija 112 itd.

Za slovensko industrijo v letošnjem prvem polletju je značilno razmeroma visoko število zaposlenih. Maja meseca je bilo na primer v slovenski industriji zaposlenih 114.791 delavcev in uslužbencev, to je največ od maja lanskega leta dalje. Število zaposlenih v industriji se je zlasti povečalo letos od februarja dalje, ko je bilo zaposlenih najmanj delavcev v zadnjih dvanajstih mesecih, in sicer samo 111.072. Število zaposlenih se je od letošnjega februarja do konca maja najbolj povečalo v elektroindustriji od 2.574 na 2.982, v črni metalurgiji od 9.524 na 9.762, v kovinski industriji od 19.014 na 19.563, v elektroindustriji od 3.499 na 3.734, v industriji gradbenega materiala od 3.364 na 4.998, v živilski industriji od 2.880 na 3.168, in podobno.

Število zaposlenih pa se je v istem obdobju zmanjšalo zlasti v lesni industriji od 12.208 na 11.842, v proizvodnji in predelavi nafte od 1.060 na 987 itd. Kemična industrija ki izkazuje v primerjavi z lanskim polletjem manjšo proizvodnjo, je n. pr. povečala število zaposlenih od 2.410 na 2.538.

V prvem polletju so proizvedle elektrarne v Sloveniji nad 524 milijonov kilovatnih ur električne energije, od tega so proizvedle termoelektrarne približno petino električne energije. Kakor smo že zadnjič zapisali, je v letošnjem prvem polletju zabeležila posebno lepe uspehe črna metalurgija. Zelenarne v Sloveniji so v prvem polletju izdelale 6.235 ton vlačnih izdelkov (lani je znašala povprečna mesečna proizvodnja teh izdelkov 880 ton), nadalje so naše zelenarne izdelale v prvem polletju 14.450 ton valjane žice (1.822 ton), 2794 ton hladno valjanih trakov (485), 38.499 ton pločevine (5499), 2418 ton kovanih izdelkov (250 ton).

V barvasti metalurgiji je treba omeniti predvsem proizvodnjo živega srebra v indijskem rudniku, kjer je znašala v prvem polletju proizvodnja 245 ton; lani je znašala v tem rudniku povprečna mesečna proizvodnja živega srebra 42 ton. Proizvodnja svinčene cinkove rude je bila v prvem polletju najnižja 21.960 ton (februarja), najvišja pa 27.934 ton (junija), v lanskem drugem polletju je bila najvišja mesečna proizvodnja svinčene cinkove rude 21.519 ton (oktobra). Znatno se je povečala tudi proizvodnja svinčene koncentrate.

V kovinski industriji je treba omeniti razen povečane proizvodnje jeklenih odličkov, tudi znatno povečanje železnih odličkov. Proizvodnja teh odličkov se je v prvem polletju gibala med 1.487 do 1.769 ton, medtem ko je bila v lanskem drugem polletju največja proizvodnja železnih odličkov 1.575 ton. Proizvodnja turbin se je

nekoliko zmanjšala, znašala je le okrog 610 ton (lani povprečno 524 milijonov kilovatnih ur električne energije, od tega so proizvedle termoelektrarne približno petino električne energije. Kakor smo že zadnjič zapisali, je v letošnjem prvem polletju zabeležila posebno lepe uspehe črna metalurgija. Zelenarne v Sloveniji so v prvem polletju izdelale 6.235 ton vlačnih izdelkov (lani je znašala povprečna mesečna proizvodnja teh izdelkov 880 ton), nadalje so naše zelenarne izdelale v prvem polletju 14.450 ton valjane žice (1.822 ton), 2794 ton hladno valjanih trakov (485), 38.499 ton pločevine (5499), 2418 ton kovanih izdelkov (250 ton).

V elektroindustriji je najpomembnejše povečanje proizvodnje merilnih instrumentov. Lani so jih slovenske tovarne izdelale povprečno vsak mesec 8.646, letos v prvem polletju pa je znašala največja proizvodnja merilnih instrumentov 14.023 (marca), najmanjša pa 12.247 kosov (junija). Elektroindustrija je v prvem polletju izdelala tudi 928 kinoprojektorjev in ojačevalcev, medtem ko jih je izdelala lani povprečno vsak mesec le 76. To je je majhen del proizvodnih uspehov, ki so pripomogli industriji v Sloveniji do tako pomembnega povečanja industrijske proizvodnje.

Pripomba uredništva: V pregledu jugoslovanske industrijske proizvodnje, objavljenem 19. avgusta, se nam je ostavilo o proizvodnji premovalniškega napaka. Proizvodnja izražena v milijon tonah se mora dejansko glasiti v tisoč tonah. S tem napako popravljamo.

Aktivnost organizacij SZDL

Volilne priprave na Tolminkem

Po zunanjem videzu bi kazalo, da je na Tolminkem v ospredju celotne politične dejavnosti delo v zvezi s pripravami na proslavo primorskih brigad na Okroglici. Ta videz dobijo še večji poudarek sprčo dejstva, da ravno v teh dneh gostuje po tolminskih vaseh kulturna skupina IX. korpusa, ki s svojimi mitingi privablja prebivalce iz bližnje in daljne okolice. Poleg tega se vršijo sestanki ZB, sestanki veteranov iz posameznih brigad, pripravljajo slavoloke itd. Površni opazovalec bi mislil, da tolminski politični aktiv ne vidi pred seboj druge naloge. Vendar temu ni tako, kajti odbori SZDL se že aktivno pripravljajo na

volitve v Ljudsko skupščino FLRJ in LRS.

Občinska odbora SZDL v Breginju in Bovcu, ki tvorita skupaj z občino Kobarič eno volilno enoto, sta na razširjenih sejah že razpravljala o kandidatih za poslance v zvezno in republiško ljudsko skupščino.

Okrajni ljudski odbor SZDL je spričlo razpoložena množica in njihovih želja je razpravljala o tem, da bo zaprosil predlagane kandidate, naj ustrežajo želji ljudstva in kandidaturu sprejmejo.

Tudi Bela krajina razpravlja

Kakor v ostalih krajih tako so tudi v Beli krajini množične organizacije pričele pripravljati o pripravah na volitve in izbor kandidatur. Najprej so se o tem pogovorili na razširjeni seji okrajnega komiteja, sedaj pa obravnavajo poleg pisma CK ZKJ osnovne organizacije še te naloge.

Za Zvezno ljudsko skupščino bosta volila črnomeljski in ko-

čevski okraj skupno enega poslance. Član množičnih organizacij kočevskega in črnomeljskega okraja se bodo odločno zavzeli za kandidaturu domačega, dolgoletnega in predanega borca za dobrobit delovnega ljudstva, ker so prepričani, da bo v našem najvišjem parlamentu telesu pravilno zastopal koristi vseh delovnih ljudi naše domovine.

V črnomeljskem okraju so tudi že postavili volilne komisije, ki bodo opravile tehnične naloge za izvedbo volitev. O osnutku volilnega zakona obširno razpravljajo na občinskih sejah SZDL. (r)

Belokranjske žene na izletu

Pred nekaj dnevi so belokranjske žene — združnice oddše na poučen izlet po Štajerski. V sosednem dnevu, jih je iz Čurumlja potegnil vlak do Ljubljane, od tu dalje pa Putnikov avtobus. Koliko lepega in koristnega so videli na tem kratkem potovanju! Tovarne v Mariboru, Hmeljarsko zadruge v Zalcu, tovarne enajstirne posede v Celju, ogledale so si tovarne sadnih sokov itd.

Ko so se vrstile domov v Belo Krajino, so polne vtisov pripovedovale o svojem doživljenju drugim ženskam in sklenile, da bodo tudi doma skušale marsikaj zboljšati kot so videlo po drugih vaseh. C. L.

Nova oblika združevanj kmetov v Vojvodini

Med kmeti v Vojvodini nastajajo nenehno nove oblike združevanja. Poleg delovnih združenj, ki so se v glavnem že reorganizirale in združile v splošne tipe, nastajajo nove oblike združevanja kmetijskih proizvajalcev. Glede na to, da je v Vojvodini kmetijska proizvodnja vsestranska in intenzivna, nastajajo težnje, da bi ustanovili čim več specializiranih združenj. Posebno se zanimajo kmetje za vinogradniške in živinorejske združbe.

Zelo zanimiva oblika združevanja je ustanavljanje združenj za skupno nabavo in izkoriščanje kmetijskih strojev. V nekaterih krajih žele ustanoviti kmetje združbe ki bi se ukvarjale s prodajo kmetijskih proizvodov zasebnih kmetov.

Značilno je to, da dajejo največ pobud za ustanavljanje takšnih združenj kmetje sami. To je vsekakor rezultat ekonomskih potreb in zanimanja samih proizvajalcev. V tem ko zanimanje kmetov za takšne združbe nenehno raste, se pa

v nekaterih okrajih pojavljajo težnje podcenjevanja teh oblik združevanja, ker posamezniki ne razumejo njegovega pomena.

Vse bolj in bolj raste tudi zanimanje za ustanavljanje lokalnih podjetij in delavnic za predelavo kmetijskih proizvodov. Ta pobuda je za Vojvodino zelo koristna in bo, če bo zavzela večji razmah, imela pomembno gospodarsko vlogo.

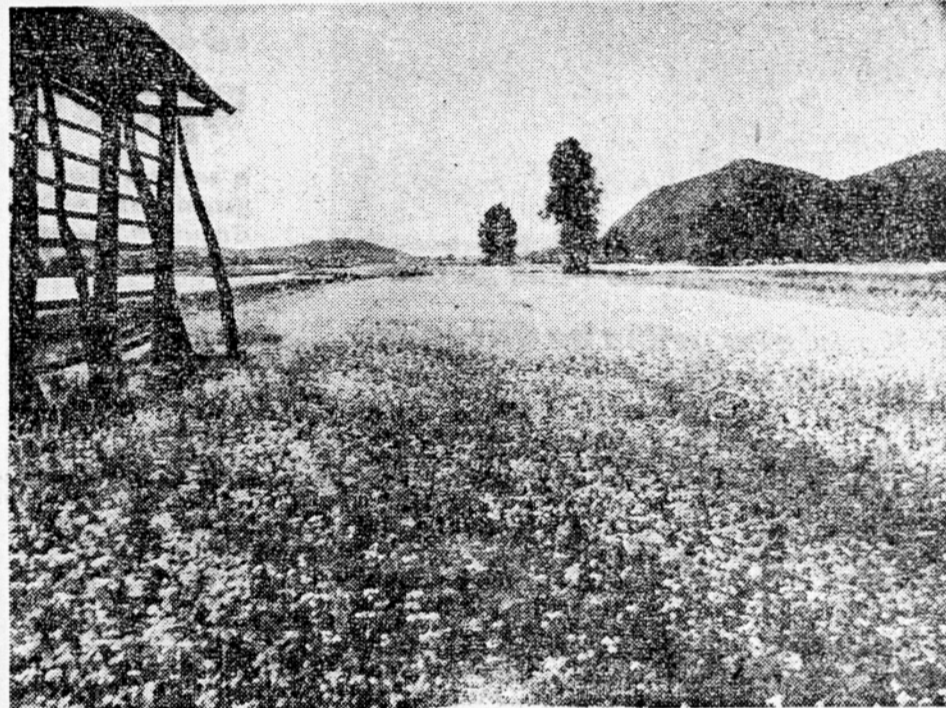
Skupina slovenskih izseljencev iz Francije prišla na obisk v domovino

Ljubljana, 25. avg. V ponedeljek, 21. avgusta so prispeli s posebnim vlakom naši rojaki iz Francije. Na postaji Jesenje jih je navdušeno pozdravilo prebivalstvo obigranju pozdravnih koranic, pionirji pa so jim zaželeli srečno pot in bivanje v domovini. Skupino tvori 470 slovenskih izseljencev, največ iz okolice Metz.

Sinoči je prispela skupina v Ljubljano. Ta obisk naših izseljencev, ki so po večini zaposleni v francoskih rudnikih, so organizirala slovenska delavska prosvetna združenja »Slavček« in »Triglava«. Danes dopoldne so izseljenci položili venec na grobnico narodnih herojev. V Sloveniji bodo ostali do 15. septembra. Slovenska izseljeniška matca bo organizirala za njih krožni izlet po Sloveniji. Letos je obiskalo svojo staro domovino razen tega že nad 500 Slovencev iz Severne Amerike, Westfalije, Holandije in Francije.

Razstava ameriške knjige v Beogradu

Beograd, 25. avgusta. Ameriška čitalnica v Beogradu bo ob sodelovanju Zdrženja likovnih umetnikov Srbije odprla 10. septembra razstavo najnovejših ameriških knjig. V umetniški galeriji Ulusa bo razstavljenih nad 400 knjig iz raznih področij družbenega življenja, ki so jih izdale znane ameriške univerzitetne založbe. Med drugimi bo razstavljena tudi knjiga Eleonore Roosevelt »Spominjam se tega« in knjiga Hamiltona na Fisha Armstronga »Tito in Gojlar«. Na razstavi bodo tudi dela iz ameriške književnosti, poezije, proze, drame in knjige za otroke.

Na ljubljanskem polju že ajda oved

GOSPODARSKE VESTI

V Parizu bo od 1. do 11. oktobra letos mednarodna razstava motornih vozil in koles. Na tej razstavi bo sodelovalo okoli 1300 razstavljalcev, okoli 200 razstavljalcev pa pričakujejo iz tujine. Doselej se je prijaviilo 14 držav.

Svica je v prvem polletju letošnjega leta uvozila 24.616 osebnih avtomobilov, medtem ko jih je lani v istem času uvozila 19.750. Uvoz osebnih avtomobilov se je povečal po številu za 24,7 odstotkov, po vrednosti pa le za 17,4 odstotkov. Največ avtomobilov je v Svico uvozila Zahodna Nemčija (11.800), Anglija 3.314, Francija 3.168, Italija 2.857, ZDA pa 2435.

Medtem ko se je uvoz avtomobilov v Svico znatno povečal, pa se je nekoliko zmanjšal uvoz motornih koles. Svica je uvozila v I. polletju nekaj manj od 30.000 motornih koles. Največ jih je uvozila iz Italije (18.000). Se mnogo bolj pa se je znižal uvoz koles, ki jih je uvozila Svica v prvem polletju samo 2000, ali tri in polkrat manj kakor lani v prvem polletju.

3500 študentov na sarajevski univerzi

Sarajevo, 25. avg. Na sarajevsko univerzo, ki je najmlajša v naši državi, se bo letos vpisalo okrog 300 novih študentov, tako da bo na tej univerzi skupno 3500 rednih študentov. Največ jih je na medicinski in filozofski fakulteti. Značilno je, da ni izpolnjeno planirano število študentov na medicini, ker je delovni določil zelo majhno število mest za študente iz drugih republik, srednješolci iz BiH pa niso zasedli vseh razpoložljivih mest. Zato bodo verjetno povečali število mest za študente iz Srbije, Hrvatske in drugih republik. Soreizni izpiti za maturante srednjih šol so ukinitveni in jih morajo polagati le študenti srednjih strokovnih šol. V študentskih domovih v Sarajevu bo nastanjena ena tretjina vojskih študentov. Zaradi pomanjkanja prostorov letos še ne bodo odprli rudarsko-metalurške fakultete.

Posvetovanje sindikata gostincev

Mestni odbor sindikata gostinstskih in turističnih delavcev v Ljubljani je sklical širše posvetovanje.

Med drugim so razpravljali tudi o kritiki domačih gostov, ki zlasti v tej sezoni z marsičem niso zadovoljni in se upravičeno pritožujejo. Tudi gostinci sami so na posvetovanju ugotovili, da te kritike v marsičem držijo. Zastopnik mestne gostinske zbornice je poudaril, da so gostinski delavci vse premalo storili za odstranitev takih ljudi, ki jih naši delovni ljudje kritizirajo zaradi hlapčevstva do tujcev in zapostavljanja domačih gostov. Po drugi strani so pa gostinci letos mnogo storili za uspešen razvoj našega gostinstva. Njihovi tovariši, ki jim napitnina v tuji valuti tako mnogo pomeni, mečejo slabo luč na vse ostale in zmanjšujejo delovno zavest ostalemu gostinskemu kadru.

Posvetovanje je pokazalo, da med gostinskimi in turističnimi delavci prevladuje zdrav mišljenje, da pa je treba v bodoče posvetiti vso krbo vsestranski vzgoji gostinskega naraščanja. M. C.

ŠAH NENADEN PREOBRAZ PRED ZADNJIM KOLOM

V XIV. kolu ljubljanskega polfinalnega turnirja so bili zabeleženi ti rezultati: Rabar : Janošević remi, Trajković : Vidmar prekinjeno, Prelafak : Marič 1:0, Božić : Vuletić prekinjeno, Matković : Vuletić 0:1, Zaviša : Kržišnik in Levčič : Sokolov prekinjeno, Zaharjev : Hočevar remi, — Prekinjeni partiji Janošević : Trajković in Vuletić : Zaviša sta se končali neodločeno.

Stane na tabeli: Rabar 10, Janošević 9 in pol, Vidmar 8 in pol (3), Prelafak in Marič 8 in pol, Sokolov 7 in pol (1) itd.

Trgovinski sporazum med Grčijo in Švedsko, ki je potekal 30. junija, je bil podaljšan za eno leto. Lani je Švedska izvozila v Grčijo za 43,5 milijona kron raznih izdelkov in surovin, medtem ko je Grčija izvozila na Švedsko le za 9,5 milijona kron.

Predkongresna konferenca AFZ v Novem mestu

Žene novomeškega okraja bodo povečale borbo za dvig socialistične zavesti in večje uveljavljanje žena v kmetijskem združenstvu

Novo mesto, 25. avgusta. Ob veliki udeležbi je bila danes v Novem mestu širša okrajna konferenca AFZ Slovenije, katere so se udeležili tudi predsednica Glavnega odbora AFZ Slovenije tov. Angela Ocepko, va, sekretar okrajnega odbora SZDL tov. Jož Plavec in sekretar LMS Ludvik Kebe ter zastopnik JLA.

Po izbrnem poročilu tovarišice Eme Muserjeve o nalogah žena pri dvigu socialistične zavesti so žene v sproščeni razpravi obravnavale penece probleme. Tovarišica Vidmarjeva iz Zagradca je obširno govorila o negativnih pojavih v združenjih ter poudarila, da bi se žene morale odločneje boriti proti tem pojavom. Tovarišica Florjančičeva iz Otočca se je dotaknila splošne izobrazbe žena, govorila pa je tudi o dobro uspehli tečajih in seminarjih, katerih se žene zelo rade udeležujejo. Žene so ostro kritizirale razlike v ceni od kmeta do potrošnika in navedle primer, da KZ v Sentjernej plača sadje po 12 dinarjev, v Novem mestu pa ga prodaja po 30 dinarjev. V Mokronogu se žene pripravljajo na jesenski tečaj za izdelavo predmetov iz ličkarnja. Žene so razpravljale tudi o pripravah na jesenske volitve in izbiri kandidatov.

Letos bodo slovesno praznovali 10. obletnico prvega kongresa AFZ Slovenije, ki je bil 17. oktobra 1943. v Dobriču.

Na koncu so žene sprejele vrsto sklepov, ki govorijo o povečanih naporih za ideološki dvig in splošno izobrazbo žena s pomočjo tečajev in seminarjev ter o borbi za dvig socialistične zavesti. Žene bodo prav tako povečale budnost proti škodljivim pojavom v združenjih ter si prizadevale za razširitev poslanstva kmetijskih združenj. Zahtevale so tudi, da pride več žena v upravne odbore kmetijskih združenj.

Za delegatki za kongres v Beogradu so izvolile tovarišico Emo Muserjevo in Tilko Strniša. R.

Demanti sekretariata za zunanje zadeve

Beograd, 25. avg. Izraelski listi »Yedioth Chesedshoik«, »Yedioth Heyoma« in »L'Echo d'Israël« so objavili vest, da se bo jugoslovansko poslanstvo, ki ima svoj sedež v Tel Avivu, v kratkem presehitlo v Jeruzalem. Tanjng je pooblaščen od državnega sekretariata za zunanje zadeve, da demantira to vest kot neresnično. O stališču Jugoslavije v tem vprašanju je bila obveščena tudi izraelska vlada.

IDRIJA PRAZNUJE

Član izvršnega sveta Ivan Regent odvarja novozgrajeno središče v Idriji

V soboto so v Idriji slovesno odprli svoj prvi idrijski tečaj. Otvoritve na mostu čez Nikovo se je udeležil tudi član CK ZKS in član izvršnega sveta LRS Ivan Regent s soprogom. Cestital je v imenu CK nad dosedanjimi uspehi.

Slovesnost se je nadaljevala v nedeljo dopoldne, ko je Planjsko društvo Idrije prazno-

valo svojo 50-letnico. Slovesnosti se je udeležil zastopnik Planjske zveze Slovenije, zastopnik Telovadne zveze Slovenije in zastopnik gornjesavskih planjskih društev.

V osnovni šoli so odprli še razstavo, kjer so razstavljeni dokumenti iz narodnoosvobodilne borbe, dalje so še filatelistična, turistična, planjska, ribiška, mladinska, čipkarska,

urbanistična in mizarska razstava. Razstavo je obiskalo že prvi dan nad 1300 obiskovalcev.

Komisija za ocenitev čipkarske razstave in dela čipkarskih združenj je poročala o izidu tekmovanja. Prvo nagrado v višini 40.000 din je odnesla Čipkarska zadruga v Idriji, drugo in tretje v višini 40.000 din sta si razdelili Čipkarski zdruzi Ziri in Zelezinski.

POLITIČNI ODBOR OZN

Za in proti udeležbi Indije

pri korejski konferenci

Konferenca o Koreji ne sme biti pogajanje nasprotnih strank, temveč posvetovanje držav, ki so najbolj zavzete za mir — Če ne bo pri konferenci sodelovala Indija, mora biti zastopana kaka druga azijska država

London, 25. avg. Po izjavah indijskih politikov je odbor OZN proti udeležbi Indije pri politični konferenci o Koreji zavrnjen, ker je do njega prišlo po zahtevah južnokorejskega predsednika Sing Man Rija. Indija je, da ZDA nasprotno od njenega, velike večine združuje narodov podpirajo Sing Man Rija, ki je zagrozil, da bo sklical politično konferenco, če bi bila pri njej udeležena Indija.

Britanski tisk soglasno podpira stališče, ki ga je zastopal predsednik britanske delegacije pri OZN Salvin Lloyd, to je, da bi se morala politična konferenca o Koreji udeleževati Indija in da ta konferenca pogajanje nasprotnih strank, temveč okrogla miza, kateri bi lahko vsaka delegacija razložila svoje mišljenje. Manchester Guardian piše, da postaja prihodnost Koreje

Snovanje arabske armade

Kairo, 25. avg. (AFP). Kakor se zdi iz obveščevalnih poročil, bodo egipčanski vojskovniki predlagali na konferenci o Koreji, naj se začne danes v Kairu, naj se ustanovi arabska armada, ki bo imela 152.000 vojakov in ki bo nastanjena v sueski. Egipčanski načrt dočela organizacija osem divizij od 19.000 vojakov standardno oborožitvijo ter 10.000 konjaničarjev, naj bodo te enote v čim bližnji zvezi tudi v strokovnem pogledu z vojskami enotami drugih arabskih držav.

Indijski krogovi prinaja tudi vest, da je bil včerajšnji sestanek britansko-egipčanskih predstavnikov namenjen po zahtevi egipčanske vlade, naj britanski poveljnik general Robertson, na tem sestanku po zavrženju političnih pogajancev razpravljajo tudi o sodelovanju v obrambi arabskih držav in o ustanovitvi generalštaba, ki bi vodil to obrambo.

Vprašanje Kašmira

New Delhi, 25. avg. (Tanjug). V zborovanju v mestu Lucknow je indijski socialistični voditelj Lohia izjavil, da plebiscit ne more rešiti kašmirskega vprašanja. Po njegovem prepričanju je potrebno dokazati, da je Kašmir področje, na katerem muslimani in hindujci živijo skupaj. V primeru, da bi Kašmir priključil Pakistanu, bi bila ta demokratska misel diskreditirana najmanj za petdeset let. Verski fanatizem, ki predstavlja živo nevarnost, je poudaril Lohia — bi preprečil ljudstvu izraziti njegovo željo in bi naposled kompromitiral rešitev tega vprašanja. Zvedelo se je, da je bilo vprašanje verskega fanatizma in verske propagande v Pakistanu glavni predmet razgovorov med indijskim ministrom za zunanje zadeve Bakšij Gulamom in indijskim ministrom za zunanje zadeve Nehrujem. V indijskih medijih poudarjajo, da Indija ne bo ponoviti napake, ki je prišla do razdelitve indijskega kontinenta, in da ne bo prišla v plebiscit vse dotlej, dokler pakistanski propagandni stroji ne bodo prenehali z ver-

Tudi marakeški paša ni brezpogojno vdan Franciji

Marakeški paša El Glai, ki je vrgel maroškega sultana, je že od nekdaj veljal za najodločnejšega pristaša francoske politike v Maroku. To domnevo je potrjevala tudi njegova preteklost, kajti zdaj že nad 70 let stari paša je sodeloval že pri ustanovitvi francoskega protektorata v Maroku leta 1912. Med drugo svetovno vojno sta dva njegova sinova sodelovala v francoskem uporniškem gibanju

Skrivnostni italijanski urad v Trstu

Trst, 24. avg. (Od našega dopisnika). Ze več kakor mesec dni je minilo, odkar je predstavniki angloameriške vojske v Trstu objavili, da bo Italija vsa pojasnila v zvezi z notranjim uradom italijanske obmejne policije v Trstu, ki ima svoje prostore na tržaški postaji. Urad nosi uradni naziv »Stalni urad v Trstu — obmejna policija v Trstu« in izdaja tudi dovoljenja za potovanje v Italijo. Predstavniki ZVU je izjavil, da je bil ta urad italijanske policije ustanovljen po nekem mednarodnem sporazumu med ZVU in italijansko policijo zaradi hitrega pregledovanja potnih listov in da je čisto tehnične narave. Po delovanju tega urada pa lahko sklepamo, da ima ta urad vsa pooblastila, saj izdaja celo diplomatske vizume in potna dovoljenja, kar opravljajo le diplomatsko-konzularna predstavništva. Po mirovni pogodbi je cونا Trst del italijanske ozemlja mednarodno ozemlje, kar velja za republiko Italijo kot za vsako drugo državo, in nima tam prave delovanja, razen diplomatskega predstavništva, noben od katerih koli italijanske državne ustanove. Zato ne more biti dvoma, da italijanska policija (in še drugi italijanski uradi v Trstu) ne bi mogli delovati brez privoljenja ZVU. Anglo-ameriška vojska uprava v svojem poučujočem italijanskemu ekspanzionizmu dovolila delovanje italijanski policiji v Trstu, kakor kaže s pooblastili,

ki jih ima lahko samo na ozemlju italijanske republike. Pojav italijanskega policijskega urada v Trstu je zopet nov korak v postopnem priključevanju cone »A« Italiji in spada v vrsto tistih ukrepov, ki so v nasprotju z mirovno pogodbo in ki jih je ZVU podvelja na zahtevo italijanskih iredentistov. Podpora italijanskemu ekspanzionizmu na tem ozemlju pa je dejanje, ki je tudi naprejo proti varnosti Jugoslavije. Po raznih grožnjah italijanskih državnikov »da si Italija lahko prisvoji Trst čez noč« ter po vedno glasnejših zahtevah po Istri, Dalmaciji itd. Jugoslavija ne more biti ravnodušna. Letos sredi avgusta je objavil iredentistični list »Messaggero Veneto« daljši članek italijanskega generala Emilia Battisti, znanega fašista in sovražnika Jugoslavije, ki zahteva poleg drugega stare meje med Jugoslavijo in Italijo. Povsem tem je jasno, da ZVU s podporanjem italijanskega ekspanzionizma izpodkopa stvarbo miru v tem delu sveta in prijateljsko sodelovanje, ki je že ustvarjeno na drugih važnih mednarodnih popriščih. Prihod italijanske policije v Trst pomeni grobo kršitev mirovne pogodbe in dejanje, ki podpira italijanski iredentizem. ZVU je dosedaj odgovorila samo, da tega primera še ni raziskala. Zato pričakujemo čim prej jasen odgovor, kaj je s tem skrivnostnim policijskim uradom v Trstu. S. L.

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

sko propagandno v Kašmiru. To naj bi bilo tudi tolmačenje delhijskega sporazuma o načelni privolitvi v plebiscit, do katerega bo lahko prišlo šele tedaj, ko bo kašmirska ljudstvo lahko svobodno izrazilo svojo voljo. V neuradnih krogih v New Delhiju poudarjajo, da se kašmirska ministrijska predsednik strinja s tem stališčem.

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glai je knez vseh berberskih plemen in se bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti maroškiemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Dometovali so celo, da hoče paša El Glai postati maroški sultan. Te domneve pa so zdaj ovržene s člankom kolonialnega glasila »Le petit Marocain«. V

5. POHODA IGRALSKE SKUPINE IX. KORPUSA

Vesela in prisrčna snidenja

Tako so se pozdravljali stari znanci v Česozbi

Od vasi do vasi se pomika igralna skupina IX. korpusa. Povsod, kamor pride, je praznik za vso vas. Črni vrh je sprejel nekdanje borce z zastavami, dvorana, kjer so nastopili, je bila polna cvetja. Vseh nestrpnih poslušalcev, ki so hoteli spet slišati in videti svoje stare znance, pa do dvorana ni mogla sprejeti. Tudi na Predmeji je nad 350 domačinov toplo sprejelo svoje nekdanje borce. Ob ponovnem snidenju se je zaželela marsikatera solza veselja v obeh dobrih Primorcih, pa tudi oči nekdanjih junaških borcev igralne skupine so bile polne solza globokih občutkov. Prav tako je bilo tudi na Vojškem in v rojstnem kraju IX. korpusa — Gorenji Trebuši. Tu so vaščani sprejeli skupino z velikim slavlom, na katero so zapisali: »Živela igralna skupina IX. korpusa — živeli naši borci!« Miting je tudi tu čudovito uspel, pa čeprav od karbidovkah. Ljudstvo ni hotelo zvečer izpuščati svojih dragih znancev. Do zgodnjih jutranjih ur so se ljudje z njimi razgovarjali in veselili. Igralska skupina je na svojem pohodu obiskala tudi Trnovo. Tudi tu je bilo mnogo ljudstva. Z nepopisnim veseljem pa so sprejele partizanske skupine Lokve. Tu kar ni hotelo biti konca stiskanja rok s starimi znanci, dobrimi mamicami, ki so dajale v težkih dneh borcem vse od krompirja do zadnjega koščka kruha. Nato je skupina nadaljevala pot v Cepovan — v svojo nekdanjo drugo trdnjavo. Miting so privedli v mizarski delavnici in nad 500 ljudi se ga je udeležilo. Sledilo je spet dolgo v noč rajanje in obujanje spominov. Noč pa so člani igralne skupine prepeli pri gostoljubnih Cepovancih, ki so jim odstopili svoje postelje. Nadse prisrčen je bil sprejem igralne skupine tudi v Lokovcu. Tudi tu so jih sprejeli z velikim slavlom in godbo. Čeprav

je bil četrtek dopoldan, ko je navadno vse na delu, se je v Lokovcu zbralo nad 250 ljudi, vsi lepo oblečeni kot na praznik, so sprejeli svoje nekdanje borce. Program na mitingu so morali kar sproti podaljševati, ker jih Lokovčani enostavno niso pustili stran. Lokovčani so praznovali, plesali in se veselili, ker so prišli med nje spet stari znanci. V Mostu na Soči pa je nad 500 domačinov in letoviščarjev sprejelo igralno skupino. Med njimi je bilo tudi 30 letoviščarjev Angležev. Tudi tu niso hoteli skupine pustiti naprej. Vedno znova in znova so morali podaljševati spored, s katerimi niso navdušili samo domačinov, temveč so z njim navdušili in prav globoko presenetili tudi Angleže. Zapeli so namreč angleško vojaško pesem: »Daleč zdaj so domači kraji«. Nadse uspel miting je bil tudi v Tolminu, kjer se je zbralo nad tisoč ljudi. Naprej je pot vodila skupino po Tolminskem. Na tej poti jih je lepo sprejel Kobarič in so privedli uspel miting v Borjani in vasicah ob cesti proti Bovu. V tem lepem kraju pa dvorana kar ni mogla sprejeti vseh ljudi. Bovačani so s številnim cvetjem pozdravili člane igralne skupine, dekleta pa so vsem pripelala sople. Drugi dan je uživala stara partizanska Česozba lepe spomine ob junaških partizanskih pesmi in recitacijah. Tudi v Soči so doživeli »Jocotovi fantje in dekleta« res prisrčen sprejem. V Trenti pa so zvečer privedli miting prav v isti gostilniški sobi, kjer so ga imeli med borbo. Ob vseh teh mitingih in prisrčnih ganljivih sprejemih pa je lahko človek videl, kako meskončno je primorsko ljudstvo ljubilo in še ljubi svoje borce za svobodo, svoje osvoboditelje. Lepa partizanska pesem in borbena partizanska beseda je prebudila v Primorcih spet vse tiste svetle

spomine na velike čase, ko se je Primorska z vsem srcem borila za svojo osvoboditev. Zato so tudi ti mitingi prava mobilizacija Primorske za praznik na Okroglic. Tam se spet zberemo, da ponovno manifestiramo to, za kar smo se borili v narodno-osvobodilni borbi, objubljaajo kulturnikom IX. korpusa v vseh vaseh. Igralski skupini pa so Primorci tudi nadse hvaležni za njene nastope in ponovne obiske. To nam pove tudi pismo, ki smo ga prejeli od prebivalcev občine Cepovan. V njem pravijo med drugim: »Velik praznik je bil za vse, ko nas je obiskala igralna skupina IX. korpusa. Za njihov obisk in čudovit nastop se jim najpristicneje zahvaljujemo ter jim kličemo: Nastopitevje na Okroglic, tja pridemo skoraj vsi!«

Za zboljšanje tehnične zaščite in proizvodnje varilnih plinov

Za nagli razvoj jugoslovanske industrije je med drugim značilen izredno velik porast potrošnje tehničnih varilnih plinov, kisika in acetilena — dissous, saj je vsako varilno mesto ne le v pogojih tekoče kovinsko-obdelovalne proizvodnje, temveč prav tako pri številnih montažah novih tovarn, hidrocentral in velikih remontnih delavnicah njihov potrošnik. Tako je Tovarna dušika Ruše prodala v letu maksimalne predvojnne potrošnje (1939) 79.012 kg kisika in 19.954 kg dissousplina v jeklenkah, a v letu 1952 že 2.013.239 kg kisika ali 25 krat več in 208.005 kg dissousplina ali 10,4-krat več kot v omenjenem predvojnem letu. Kljub temu, da je dograjena nova velika kisikarna v Železarni Sisak in povečana

proizvodnja v starih, še vedno primanjkuje varilnih plinov, s čemer je čestokrat ogrožena važna proizvodnja. Razen tega je v današnji praksi proizvodnje in manipulacije z varilnimi in ostalimi tehničnimi plini vedno več tehnično nedopustnih in zato nedovoljenih posegov, ki resno ogrožajo varnost pred nezgodo prizadetega osebnih, obenem pa vplivajo na količino proizvodnje omenjenih plinov. Naj to na kratko pojasnimo: V današnjih proizvodno-gospodarskih razmerah predstavljajo grlo proizvodnje tehničnih plinov jeklenke, v katerih se ti plini pod določenim pritiskom transportirajo od proizvajalca k potrošniku. Od brzine te cirkulacije pri danes zelo omejenem številu jeklenk, je torej predvsem odvisno, kako hitro

se bodo te zopet pri proizvodnji plinov napolnile in prišle v ponovno uporabo k potrošniku. Ni pa zadosti, da jeklenke samo dovolj hitro cirkulirajo, temveč je enako važno, da je vsa jeklenka, predvsem na ventilih, pri tem vedno v tehnično urejenem stanju, tako da se pri proizvodnji kot potrošnik lahko takoj uporablja. Količina nepotrebnih, zamudnih in dragih popravil je treba žal dnevno izvrševati, samo v popravilnici jeklenk v Rušah, bi vedeli najbolj povedati tisti delavci, ki jih vsakodnevno izvršujejo — pri tem pa zaradi tega iz prometa izločene jeklenke kljub velikim potrebam brezkoristno postajajo po kotih polnilnic, medtem, ko se del kisika spušta v zrak. Taka malomarnost, zlasti pri grobem ravnanju z občutljivimi ventili, ki je često sicer tudi posledica neznanja, pomeni pri stalnem ponavljanju vedno istih napak tudi že pravo brezvestnost, ki povzroča celotnemu gospodarstvu veliko škodo. Še več: zaradi grobosti pri manipulaciji često posneti priključni navoaji na kisikovih ventilih lahko pri polnitvi odtrgajo priključne cevi (kot se je tudi že zgodilo) in nevarno, če že ne smrtno, ranijo delavca, ki mora manipulirati pri polnitvi. Vedno več je primerov, da zlasti po novih velikih tovarnah manipulirajo z varilnimi plini in celo varijo delavci, ki ne poznajo niti osnovnih predpisov za delo, katerega opravljajo, pri čemer često le slučaj prepreči težke nesreče. Pogosto so primeri, da v Tovarno dušika v Rušah pošiljajo v polnitev jeklenke, ki so v tehničnem pogledu povsem neprimerne in bi že pri sami polnitvi lahko povzročile hude nesreče, da ne govorimo o mastnih ventilih, ki so često razbiti, o manjkajočih ali poltoljenih zaščitnih kapa, po toljenih in vrtilih jeklenkah itd. Tako, lahko se reče tehnično anarhično stanje v veliki meri podpira dejstvo, da vse do danes ni razen že davno preživelih skupih starih jugoslovanskih predpisov nobenih preciznih določb in sodobnih uredb s sankcijami glede manipulacije in prometa s tehničnimi plini ter o uradnem pregledu jeklenk, ki ga sicer sedaj oprav-

ljajo inspekcije parnih kotlov, vsaka za svojo republiko, vendar po svojih neomnih in subjektivnih vidikih. Za našo državo, ki se industrijsko tako hitro razvija, je to povsem nerazumljivo in nedopustno, da je že skrajni čas, da se končno tudi v tem pogledu napravijo uredbi in izdajo tehnične uredbi, ki jih je poseben svet strokovnjakov in uradnih inšpektorjev parnih kotlov iz vse države v imenitno Tovarne dušika Ruše dokončno revidiral na 5. konferenci v Rušah dne 5. 6. februarja 1953 ter že od tega časa leže pripravljene za tisk v Beogradu. Dolžnost vseh potrošnikov kot proizvajalcev pa je, da pri delu s tehničnimi plini takoj uvedejo in s primerno kontrolo zavarujejo maksimalno strokovnost, vestnost in pazljivost ter se tako istočasno zaščitijo pred pretečnimi nezgodami, obenem pa ustvarijo s sedaj razpoložljivim parkom jeklenk večji promet in s tem proizvodnjo. Protj stalnim kvaritvam jeklenk in njihove opreme pa bo treba v bodoče mnogo bolj energično nastopiti, saj lahko pomeni njihovo delo le namerno škodo, temveč tudi stalno grožnjo nevarnosti pri manipulaciji s takimi jeklenkami tako za proizvajalca kot za samega potrošnika. Najmanj kar je možno, pa bo treba kakim podjetjem, ki stalno brez vzroka povzročajo okvare, uiniti začasno dobavo plinov, saj s svojim delom onemogočajo vestnim potrošnikom normalna oskrba. Na drugi strani drži dejstvo, da jeklenke zelo primanjkuje. To v največji meri velja zlasti za dissousplinske jeklenke, kjer imamo v prometu del jeklenk z zastarelo absorpcijsko maso. Pri tem pa so kapacitete proizvodnje dissousplina v Rušah še za več kot 1/3 neizkoriščene zaradi pomanjkanja jeklenk v cirkulaciji. Ta negospodarski pojav se bo moral v najbližnji bodočnosti rešiti, bodisi z uvoznimi potrebami jeklenk po potrošnikih, oziroma s proizvodnjo in nabavo jeklenk v Železarni Sisak, sicer bo nastala škoda v našem gospodarstvu, ki bo neizbežna in težko popravljiva. Ing. Ozim V.

pisma uredništvu

RESNICA O »ČRNEM FONDU« DOMŽALSKE OBČINE

V Slov. poročevalcu z dne 12. t. m. je bil objavljen dopis, ki govori o »črnem fondu« domžalske občine. Ta dopis so izkoristili ljudje, ki ljudski oblasti nikdar niso želeli dobroga ter začeli razvijati razne neutemeljene govorice in klevete na račun ljudskega odbora in njegovih funkcionarjev. Na svoji zadnji seji je ljudski odbor, potem ko je računsko komisija pregledala vso zadevo, po obširni razpravi ugotovil naslednje: V resnici ne gre za nikak skrivni »črni fond« temveč za izredna izvenproračunska finančna sredstva, o katerih je LO razpravljala v začetku letošnjega leta. Tedaj je ljudski odbor selenil, da razpada star in za LO neuporaben material, ter določi namen uporabe teh sredstev. Ocenitev in razprodajo je izvorila posebna komisija, ki jo je določil LO. K izkupičku od prodane materiala so se pridružili še pretežki likvidiranih občinskih podjetij, ki jih je NB stavila na razpolago LO. Za vsa ta sredstva je bil pri NB odprt poseben

depozitni račun, le zelo majhen del teh sredstev se je obdržal v prirčni blagajni za najna tekoča izplačila v gotovini tako, da se je velika večina izplačila v gotovini. O vseh teh sredstvih, ki jih je bilo 260.000 se je vodila točna in stroga evidenca s potrebnimi dokumenti. LO je na seji pregledal vsa izvorila izplačila in ugotovil, da ni bilo nobeno izplačilo neutemeljeno in nepotrebno. Kritizirana pa je bila edino napaka, da je predsednik LO odredil izplačilo nagrad uslužbencem za izvršeno nadurno delo za vse leto 1952 po povprečju le v nekaterih oddelkih in brez predhodnega sklepa seje LO. Vendar je tudi tu LO ugotovil, da so bile nagrade več kot zaslužene in pravilno razdeljene. Če se primerja plače občinskih uslužbencev in plače uslužbencev v gospodarstvu za enakovredno delo, se lahko trdi, da izplačane nagrade v višini 3000 do 7000 din, ter različne izdatke ne nadoknadajo. Nagrade ni prejel nihče od članov LO, niti predsednik. Glede uporabljanja izvenproračunskih sredstev ni občina Domžale nikakva bela vrana, kajti dejstvo

je, da so si zaradi stisnjene proračuna in njegove neelastičnosti vsi LO ve ali manj pomagali s takimi izvenproračunskimi sredstvi in da so dosedajni organi v praksi do sedaj to tolerirali. Totiko v pojasnilo vsem občanom in v odgovor vsem tistim, ki bi iz muhe radi napravili slona. Slavko Zule predsednik LOMO Domžale CENE SO ZNIZALI Na številne priobče abonentov, da je hrana kljub splošni poccenitvi živil v sedanjem letnem času ostala pri isti ceni, je Ljudska restavracija v Ljubljani poskusila cene znižati. To ji je uspelo na veliko zadovoljstvo abonentov, ki so tudi sicer zelo zadovoljni s hrano. To označuje tudi njihovo številno, saj jih je na hrani nad 1000. Med njimi so ljudje raznih poklicev, ki si želijo domače hrane. Celo kosilo ne stane več kot 48 din a z mesom 60 din. Obroke so na izbiro. Pri tem pa se je kakovost hrane znatno zboljšala. A. Z.

„Ljubljanska“ napada Tržišče

IX. brigado smo pustili na Trebelnem, mi pa smo se v dolgi nepregledni koloni pričeli spuščati v dolino. Najprej predhodnica, bataljoni, topništvo, pa inženirji in ostale enote. Vedno bliže smo bili cilju. Dolge, temne sence košatih dreves so nas objele in vsebolj se je temnilo.

Komandant Franci Rojšek. Jaka in politikomir brigade Ignac Ferfila. Nece sta bila z nami. Sla sta peš ob koloni in se pogovarjala z borci. Akcija, ki je bila pred nami, je bila tolikšnega pomena, da smo morali paziti na vsak korak. Razpoloženju, ki je navdajalo borce, bi vsekakor odgovarjala pesem, toda ob prihodu v Lakiško dolino, ki so jo že kontrolirali Nemci in belogardiisti, smo morali biti previdni. Ko smo prišli na glavno cesto, ki veže Mokronog s Skočjanom in Novim mestom, je bila že prava noč. Moralo je že biti okrog polnoči, ko se je kolona ustavila. Po ustemem telefonu je prišlo povelje: »Stroga tišina!« Ob koloni se je silašalo samo tekkanje kurirjev in tistih, ki so bili klicani na čelo kolone, kjer je bil štab brigade.

In kakor vedno, tako je bilo tudi danes. Po poveljih, ki smo jih prinesli, se je začelo. Za prvimi bataljonom je odšel tretji bataljon, drugega smo pustili na Medvedjeku, mi pa smo se iz vasi spustili malo niže ter se levo in desno ob poti, ki pelje v Tržišče, pričeli razvijati v

strelce. Počasi in previdno, da bi ne izgubili zveze med sabo smo v največji temi pričeli plesti jekleni izid okrog Tržišča in brezskrbnih izdajalcev slovenskega naroda — Rupnikovih domobrancev. Borili smo se s temo in za vsako ped zemlje. En sama nepreviden korak, ena sama suha vejica, ki bi počila pod nogami, in — naš načrt bi bil pokvarjen. Medtem, ko so se bataljoni razporejali in v obliki ogromne podkve obkoljevali Tržišče, se je na Medvedjeku pripravljalo topništvo, da s prvim svitom stopi v akcijo in da znak za začetek napada.

Naloga, ki je stala pred brigado, je bila velika, ena največjih, kar jih je doslej dobila »Ljubljanska« brigada. Drago, ki je že na Medvedjeku zapustil brigado, se je oglašil po telefonu in sporočil, da se njegovi fantje nahajajo v neposredni bližini Sv. Jurija nad Tržiščem in da je pripravljen stopiti v borbo. Do jutra se je obroč že toliko približal prvimi bunkerjem, da se z začetkom izvajanja načrta ni moglo več čakati. Nahajal sem se z Jakom na cesti pod koto 278, dobrih 200 m od Tržišča. Nedaleč pred nami, na desni strani ceste, je bil bunker. Bili smo tako blizu, da smo slišali korake stražarja in celo zehanje.

Nastopil je najtežji trenutek, to je tisti, ko človek nima nobenega dela več. Cakanje, to je tisto, kar je najbolj ubijalo borce. Bleda jutranja svetloba je končno vendarle začela preganjati temo in svetle zvezde z neba. Za nami, skoraj na hribu, je naenkrat strahovito počilo. Rezek žvižg je zapiskal nad našimi glavami in izginil pred nami v dolini. Borba se je začela. Za prvo granato je zažvela druga, tretja... Po gr-

movju je zažvelo, srca so se oddahnila od napetega pričakovanja. Udarili smo na bunker, ki je bil pred nami. Ob prvi granati je stražar nekaj zavpil in skočil na betonski zid. Na cesti je eksplodirala bomba, ki jo je prvi bunkerju vrgel bombaš Mirko. Bilo nas je pet okrog bunkerja. Vsak s svojo bombom smo skočili proti zidu, toda domobranec je bil hitrejši. Strojnica, ki je molela iz strelske line, je začela pometati okrog nas, da smo morali leči v graben ob cesti. Prva priložnost je bila zamujena. Grizlo nas je, toda nismo si znali pomagati. Ni nam preostalo drugega, kot da jih z ognjem prisilimo k molku. Odvrgli smo še nekaj bomb, toda brez uspeha. Domobranci so očividno dobili pogum, ker so pričeli peti in vriskati. Eden nam je pričel skozi lino v bunkerju ponujati tobaka, drugi soli, eden pa celo skorenj z besedami: »Ti je všeč, pa ga vzemi, če moreš. Spustili smo rafal naravnost v lino, tako da je skorenj padel na cesto pred nas.

Vrnil sem se k Jaki, ki je bil pri topovih. Povedal sem mu, kaj se nam je zgodilo, ter mu predložil, naj nam dodeli eno protitankovsko puško. Počakal sem, dokler mi niso prinesli puške, in ta čas izkoristil za to, da sem pogledal kako tolčejo naši topovi. Razločno in s prostim očesom se je videlo, da tolčejo v živo. Iz desak in zemlje zgrajeni bunkerji so se podirali kot ob potresu. Iz njih so bežali domobranci in vlačili s seboj mrtve in ranjene. Ves prostor okrog cerkve je bil že preoran, toda domobranci, ki so bili v zvoniku, se niso vdali. Ko je Jaka po telefonu sprejel sporočilo, da so se domobranci, ki so bili okrog cerkve, zaprli v cerkev in zvonik, je znova skočil k topovom in pomeril točno v zvonik. Prva granata je zažvela. Težka cev se je zakadila ob ogromnem pritisku. Cakali smo dve, tri sekunde. Nič. Sele po nekaj sekundah je daleč, daleč za cervkvo bilo slišati eksplozijo. Toda Jaka ni odnehal. Pomeril je še enkrat spet je močna eksplozija porinila težko granato iz cevi. Dah nam je zastajal, ko smo gledali proti zvoniku. Komaj pol metra pod lino se je pokazal bel oblak, ki se je večal in spreminjal v črno. Ko se je dim nekoliko razkldil, smo pod linami zagledali veliko črno luknjo. Sovražnik v zvoniku je bil uničen. Pogodek je za hip ustavil streljanje. To so bile sekunde, ki so odločile borbo. Ključ v Tržišče, postojanka na Sv. Juriju, je bila razbita.

Prejel sem protitankovsko puško in stekel po cesti navzdol. Domobranci so še vedno bili v bunkerju. Dolgi rafali, s katerimi so zadrževali naše fante, niso hoteli pojenjati. Ko so borci videli, da jim je prišla v pomoč protitankovska puška, so pričeli vriskati in peti. Počil je prvi strel. Nekdo v bunkerju je zastokal. Šest domobrancev je tedaj naenkrat skočilo iz bun-

Minometaiski oddelek »Ljubljanska«

kerja in pričelo teči proti vasi. Toda niso prišli daleč — dve lahki abredie in ena težka, so jih v trenutku pokosile. Bunker je bil uničen — pot je bila prosta. Fantje so zavriskali in se pognali naprej proti Tržišču. Takoj po tem, ko je bil bunker uničen in ko so borci nadaljevali z jurštem proti vasi, pa je do nas vse upehan priteklo tovariš Ferfila. Toda bilo je prepozno. Na cesti je našel le še mene in Mirka Bižala, brigadnega orožarja. Nisva vedela takoj kakaj gre, toda videla sva, da mora biti nekaj važnega. Pohitela sva z njim skozi gmovnice na desno stran od Tržišča proti severu. Med potjo sva zvedela, kaj se je zgodilo. Nemci in domobranci so pričeli bežati iz Tržišča proti Litiji. Morali smo jim presekati odstopnico. Med potjo smo dohileli še komandanta brigade Jaka, ki je prav tako hitel proti vodi pri Spodnjih Vodaljah. Pri mlinu ob cesti smo se pred majhnim mostičkom ustavili. Na cesti je stala avtohlinda. Bila je prazna. Komaj smo imeli toliko časa, da smo videli kje smo, ko so se od Tržišča sem po cesti in po polju pripodile gruče domobrancev in Nemcev, ki so v paničnem begu metali od sebe vse — orožje, municijo, opremo... Tekli so naravnost pred naše cevi. Jaka je užgal s

svojo brzostrelko v največji gručo, ki je pritekla po cesti. Iz razdalje 10 m jih je kosil kot travo. Bižal, ki je že vse puškino izstrelil porabil, je streljal z revolverjem, jaz pa sem polnil puško in streljal v gomila, ki so bežale pred nami. Po cesti je z velikim kovčkom v rokah tekel nek višji nemški oficir. Oba z Jakom sva naenkrat užgala no njem. Izpustil je

kovček, napravil še nekaj korakov in se prekopicnil čez glavo. Toda ta naša neprevidnost je bila kmalu grenko plačana. Od navdušenja bi skoraj pozabili da jo lahko tudi nam kdo zagode. Nemci in domobranci, ki so se vedno bežali iz Tržišča, so morali opaziti, da sprejdanji čest nekaj ni v redu. Toda to pot smo se imeli zahvaliti edino Nacetovi brzostrelki. Medtem, ko smo bili Jaka, Bižal in jaz na cesti, je bil Nace malo bolj zadaj pri nekem drevesu. Ko smo streljali, ne meneč se zato, kaj se za nami dogaja, je za našim hrbtom Ferfila nekaj zavpil. Instinktivno smo se vrgli na tla, v tem pa je zaropotala Nacetova brzostrelka. Sele tedaj smo videli, kaj bi se nam lahko pripetilo. Nekaj Nemcev nam je prišlo za hrbet, ki jih je na vse srečo Nace v pravem času opazil in nas s svojim krikom opozoril na nevarnost ter še enkrat poskusil svojo brzostrelko. Bili smo rešeni. Za zadnjimi Nemci, ki so bežali iz Tržišča, so po cesti pritekli naši jurjaši. Vrnil smo se proti postojanki. Tržišče je bilo osvobodeno, močni bunkerji so bili razbiti, v razvalinah bunkerjev pa je našlo smrt 62 domobrancev in Nemcev. To je bila ena največjih zmag, ki jih je dosegla »Ljubljanska« brigada. V skladiščih, ki so ostali popolnoma neposkodovana, je brigada zaplenila ogromno vojnega materiala: nekaj sto pušk, mitraljezov, bomb, streliva, dva kamiona ter drugo.

Prejel sem protitankovsko puško in stekel po cesti navzdol. Domobranci so še vedno bili v bunkerju. Dolgi rafali, s katerimi so zadrževali naše fante, niso hoteli pojenjati. Ko so borci videli, da jim je prišla v pomoč protitankovska puška, so pričeli vriskati in peti. Počil je prvi strel. Nekdo v bunkerju je zastokal. Šest domobrancev je tedaj naenkrat skočilo iz bun-

V nedeljo vsi na Golo, kjer bo proslava ro-letnice ustanovitve »Ljubljanske brigade«!

Za naciste ni mesta med nami

Po desetih letih se je na celjskih ulicah spet pojavil Hans Kodela in mnogim je zaprlo sapo od začudenja, ko je v krogu svojih nekdanjih prijateljev z glasnim nemškimi govorjenjem po celjskih ulicah manifestiral svojo nemško-biherjansko miselnost. Hansa Kodela v Celju dobro poznajo. Pred vojno je bil učitelj. Čeprav je bil sin slovenske matere je kaj kmalu postal odpadnik in se vključil v krog najbolj zagrizenih celjskih nemcev. Vse svoje delovanje je usmeril sovravno do Slovencev in bil eden vodilnih članov biherjanske špijonaže — Kulturbunda. Celjski učitelj se je prav dobro spominjajo, da je ob prihodu Nemcev izročil gestapu poseben zemljevid, na katerem so bili pri vseh napisani tudi naslovji učiteljev s posebnimi pripombami, ki so bile povod kasnejšim dejanjem gesta-

pa: izselitvam, internacijam in ubijanju. Njegovi nekdanji učenci se je prav dobro spominjajo, kako jih je v predaprilski jugoslovanski vneto potujčeval. Sedaj pa se naenkrat pojavi Hans Kodela na celjskih ulicah kot v posebnem svojim zrtvom, čes da je kljub svoji umazani preteklosti še vedno živ. Misli, da s tujim potnim listom lahko manifestira svojo zločinsko preteklost. Ni ga bilo sram iti v prav tisto gostino, iz katere so ga nekot študentje pred vojno vrgli in mu njegove biherjanske bele dobolenke polili s črnolom. Hans Kodela je že 14 dni bival v Dranljah, vstopna viza mu pa velja še do konca meseca. Čudno, da ga Drameljčani niso pognali iz svoje vasi, saj ga dobro poznajo. Mar v Dranljah ni političnih organizacij, mar ni Zveze borcev? Ali se je pa pri njih morda tudi vgnezdila tista nezdrava miselnost, ki se je pojavila po nekaterih naših gostinskih obratih, čes da je treba za par grošev ali nekaj pfe-nigov zatajiti svoj narodni ponos? Se mar člani Zveze borcev in Socialistične zveze v Dranljah ne zavedajo, da je treba ločiti med vjudnostjo do domačih in tujih turistov in med odločnim odgovorom sovrážnikom našega ljudstva, ki skušajo izkoristiti našo gostoljubnost? Prav tako pa bi morala naša predstavnostva v imozemstvu bolje paziti da tudi turistične vize ne izdajajo takim ljudem, ki pri nas nimajo kaj iskati. Zabeleži Caljanoo pa je, da naši oblastniki organi takoj izženejo Hansa Kodela preko meje. Jurek Krabovc

Elektrifikacija železniških prog v Sloveniji Ljubljana, 25. avg. Na ljubljanski železniški direkciji so končali načrte za elektrifikacijo železniških prog Ljubljana—Postojna in Sežana—Jesenice čez Novo Gorico. Izdeluje se tudi načrt za elektrifikacijo proge Ljubljana—Jesenice. Izvajanje teh načrtov se bo začelo leta 1954 in 1955, dela na elektrifikaciji proge Postojna—Ljubljana pa so se že začela. Letos bodo elektrificirali prvih 5 km te proge, prihodnje leto pa bodo elektrificirali to progo do Bostovnice v dolžini 46 km. Skupna dolžina vseh prog, ki bodo elektrificirane, znaša okrog 260 km.

ZADNJE VESTI

KINO

SOLENDAR
Sreda, 26. avgusta: Perusa, Zefir, Celtnik, 27. avgusta: Zlatko, Josip.

26. VIII. 1953. — S sklepom ljudske skupščine FLRJ je bila istra priključena k naši državi.

Cebelarji: Grahovo 180. L. T. Skovac 60, Strmica 60, Komolc 20, Knin 0, Velebit (reči v višini) od 20—150 (po osebnih poročilih). Povzeto Cebelarji še iz drugih krajev, da nem dnevno z dopisnicami javljajo donos, 21. t. m. Sv. Juraj — v višini 1000 m 2000, naslednji dan dež.

Kolesarji: Mnogo denarja si pridelajo ako popravljajo kolesne blaše pri »VULKANU«, Zaloška cesta 20.

Utrjevanje živcev omogoča letovišče hotel »Ortnek« žp. Ortnek. Od 1. septembra prvovrstna celodnevna preskrba 430, s sindikalnim popustom 172 din. 5990-d

Ne vkladski krompirja za zimo če se nisi poročil zaščitni sredstvom proti gnitju »KROSAN«. Jesen prihaja. Voda v čevlju ni prijetna, zato dostavite gumij skorje, založe št. v popravilo »VULKANU« na Zaloški cesti 20.

PUNTIK LJUBLJANA
Za zdravilne reumatizma in srčnih boleznih se poslužuje Dolenjski Toplic, S prvem svetovnem znatno znižane cene. Informacije prijavi sprejema in da je PUNTIK Ljubljana in uprava hotela.

Prišli smo s spremljevanjem prijave za jesenski izlet v Trst. Prijavite se takoj pri PUNTIKU v Ljubljani.

V nedeljo izlet v vlakom v Opatjevo. Prijave pri PUNTIKU Ljubljana.

PUNTIK Ljubljana. Prišli smo s spremljevanjem prijave za drugi desetdnevni izlet po Jadranu. Od 1. septembra izlet 17. septembra. Zadržana posezostna »trajna« v sprejema poslov.

RADIO
6.30—6.40 poročila; 7.00—7.05 Radijski kolektor; 12.00 Orkestralni sporod; 12.30 poročila; 13.00 Z obilno prihodov prihodov; 13.15 Pesniški rodnin napisi; 13.30 Kulturni pregled — Zoren Kržišnik; 100 barvnih reprodukcij svetovnih mojstrov od 12. stoletja do danes; 14.40 Skladbe za razne instrumente; 15.00 poročila; 15.30 V Sebnicu; 15.45 Zico imam... (rester sporod slovenskih narodnih pesni); 18.30 znanje politični leton; 18.40 Polke in valčke Frnki Jankovič s svojim orkestrom; 19.00 Radijske igre; 19.10 Sebnica; 19.20 Glasba vmes oblove; 19.30 Radijski dnevniki; 20.00 Operetna glasba — J. Strauss Uvodna glasba k opereti Cigla baron; C. Millocker; Odloži iz operete; Džak prosjak — Sodelstvo; Solisti ljubljanske opere; Ljubljanski komorni zbor in orkester Slovenske filharmonije; dirigira Jakob Cinc; 20.30 Radijska igra — Ivan Tavčar; 20.35 poročila; 21.00 Orkestralni koncert; 22.00 poročila; 22.15 20 minut z Zabavnim orkestrom Radia Ljubljana, dirigent Bolan Adamič; 22.35 Igra Ferry Souvan s svojim kvintetom iz zabavišča hotela Sion.

SOJSTVO
OBJAVA
Upraviteljstvo Vajenske šole v Novem mestu naznanja vsim dijakom da bodo izpiti na predmetnem vrstnem redu: — 1. Sprejemni izpiti: Vsi oni valetici, ki imajo manj kakor šest razredov osnovne šole oz. osemna manj kakor dva razreda gimnazija, morajo položiti sprejemni izpiti iz slovenskega jezika in matematike (računstva). Ti izpiti bodo 1. in 2. septembra 1953, ob 7 uri zjutraj v prostorih Vajenske šole. Vajenci naj prinese s seboj spricvalno in pisalni pribor. 2. Pomavljalni izpiti: Vsi valetici, ki imajo ponavljalne izpiti iz katerekoli predmeta, bodo izpiti v prostorih Vajenske šole, 3. in 4. septembra 1953, ob 7 uri zjutraj v prostorih Vajenske šole. 3. septembra bodo izpiti iz slovenskega jezika; 4. septembra bodo izpiti iz matematike; 5. septembra iz slovenskega jezika; 6. septembra izpiti iz matematike; 8. septembra iz ostalih predmetov. Valetici naj prinese s seboj spricvalno, 4. Vpisovanje valetcev v Vajensko šolo bo 9. in 10. septembra. S seboj naj prinese vsi valetci spricvalno, potrdilo o sprejetem izpitu, učno posodobo in zdravniško spricvalno. — Upraviteljstvo. 5973-8

UMRI
Umrla nam je naša draga mama, stara 82 let. A. C. T. A. D. HUN, roj. Klunenc, v sianosti 78. let, Pogreb je bil 24. avg. na Po. brožju. Zaljubljeni mož Andrej, hčerka Lizi, sinova Stanko in Berto in ostalo sorodstvo. 5958-0

UMRI
Umrla nam je naša draga teta in svakinja ANICA PERTOF, roj. Baraga. Člana Zveza borec in SZDL. Pogreb bo v četrtek 27. VIII. 1953 ob 17. uri z Zel — Nikolojeve mriške vešče. — Zaljubljeni rodbini Jelka Baraga in Per. 591-0

VREME
Nepredvidljivo za sredo 26. avgusta 1953. Poročilo povzeta občinstvo z naznanjenimi padavinami predvsem v vzhodnih predelih Slovenije nato izboljšanje do lepšega vremena. Temperatura ponoči od 6 do 10 stopinj, podnevi od 22 do 25 stopinj.

Razprava v političnem odboru OZN

Višinski predlaga še pet članic — Predstavniki 16 držav so razpravljali o indijski resoluciji — Izjava indijskega predsednika Nehruja ZDA proti sodelovanju Indije

New York, 25. avg. (r). Na nocojšnji seji Političnega odbora OZN je govoril sovjetski delegat Višinski. Izrazil se je proti omejitvi politične konference na Koreji na dve vojskujoci se stranki. Dejal je, da hočejo ZDA izločiti nekatere države s tem, da hočejo omejit konferenco samo na onih 14 držav, ki so se vojskovala v Koreji. Nastopil je tudi proti britanskemu stališču in je izjavil, da Sovjetska zveza ne bo nikomur vsiliti zahteve, kdo naj bi sodeloval na konferenci o Koreji. Višinski je nato stavil dodatni predlog, da naj bi na konferenci o Koreji sodelovali še Sirija, Egipt, Mehika in Indonezija. S tem bi se po sovjetskem predlogu število udeležencev zvišalo na 15. Višinski je dejal, da je važno, da bi na konferenci sodelovale zlasti one države, ki leže blizu Koreje. Izjavil je tudi, da ni važno, če bi bila konferenca pri nekrogli mizi ali vpreko mize temveč je važno, da konferenca doseže svoj uspeh. Kritiziral je stališče južnokorejske vlade, ki hoče zediniti Korejo, češ da je to poziv k nadaljevanju vojne v Koreji.

New York, 25. avg. (AFP). Predstavniki 16 držav, katerih sile so se borile na Koreji pod Zdrženim poveljstvom, so se sestali danes popoldne, da bi proučili predlog resolucije, ki so jo Političnemu komiteju Generalne skupščine OZN predložile Indija, Indonezija, Burma in Liberia. V tem predlogu se zahteva, da je treba kitajsko in severnokorejsko vlado obvestiti o sklepih Generalne skupščine o sestavi politične konference, ki se mora sestati do 27. oktobra. Predlagači prepričanje, da so se predstavniki 16 držav sporazumeli, da mora biti v predlogu resolucije štirih držav z Indijo na čelu nedvoumno poudarjeno, da stališče Kitajcev in Severnokorejcev ne bo oviralo izvajanja sklepov Zdrženih narodov.

New Delhi, 25. avg. (UP) Indijski premier Nehru je danes izjavil, da Indija ne bo umaknila svoje kandidature za sodelovanje na politični konferenci o Koreji, da bi s tem ustregla željam južnokorejskega predsednika Sing Man Rija. Po besedah predsednika Nehruja prihaja opozicija proti sodelovanju Indije na politični konferenci edino New York, 25. avg. (AFP). Zastopnik SZ Višinski je v svojem govoru predlagal tudi, da naj mesto Švedske, ki je odklonila udeležbo na konferenci o Koreji, zavzame Českoslovaška. Zastopnik ZDA Lodge je izjavil, da Južna Koreja nasprotuje je udeležbi Indije na politični konferenci o Koreji in da bi zato udeležba Indije na konferenci lahko kompromitirala uspeh konference. To je eden izmed glavnih razlogov, zaradi katerih ZDA nasprotujejo udeležbi Indije na konferenci. Lodge je dalje dejal, da objavlja, da bo Indija sodelovala na bodočih konferencah glede Daljnega Vzhoda in da bo

Nove gospodarske uredbe v javni razpravi

Volitve v organe delavskega upravljanja na železnicah bodo izvršene do 1. oktobra

Beograd, 25. avg. (Tanjug). Prinašamo značilnosti nekaterih najvažnejših uredb, ki jih je danes dala v javno razpravo centralna komisija za izdelavo novega gospodarskega sistema.

Z uredbo o organizaciji, poslovanju in upravljanju jugoslovanskih železnic sta predvideni dve vrsti podjetij: podjetja za prevoz potnikov in blaga in podjetja za vzdrževanje železniških sredstev. Na določeni mreži železniških prog tvorijo ta podjetja direkcijo železniških podjetij. Generalno direkcijo jugoslovanskih železnic tvorijo direkcije železniških podjetij in v njih združena podjetja.

Z jugoslovanskimi železnicami upravljajo delovni kolektiv neposredno in preko svojih predstavniških organov. Direkcije železniških podjetij in generalni direktor imata pravico, da samostojno izdajata določene upravne ukrepe, da se zagotovi varnost in sigurnost na železnicah. Generalna direkcija sprejema in zagotavlja izvajanje enotnih prometno-tehničnih predpisov, vsklaja tarifno politiko države in sprejema predpise o enotnem poslovanju na jugoslovanskih železnicah. Podjetja za prevoz in vzdrževanje poslujejo samostojno, pri čemer se drža določenih predpisov, ki so enotni za vsa podjetja v državi. Vozni red in tarife za prevoz potnikov so enotni za vse ozemlje FLRJ.

Organi upravljanja v podjetjih za prevoz in za vzdrževanje prometa so delavski svet, upravni odbor in direktor, na postajah in kurilnicah pa delavski svet, upravni odbor in šef postaje odnosno kurilnice. Organi direkcije železniških podjetij so upravni odbor in direktor, organi generalne direkcije pa upravni odbor in direktor. V uredbi se predvideva, da bodo volitve v vse organe delavskega upravljanja na jugoslovanskih železnicah izvršene do 1. oktobra 1953.

V načrtu uredbe o skupnosti elektroindustrijskih podjetij se predvideva, da te skupnosti lahko osnujejo podjetja iz ene, dveh ali več republik zaradi ekonomičnega izkoriščanja elektroenergetskih naprav, dobav kvalitetne energije in zadovoljitve potreb potrošnikov. V skupnosti se združujejo podjetja za proizvodnjo in podjetja za prodajo električne energije. Z njimi pa upravljajo združena podjetja preko svojih predstavnikov v upravnem odboru. Medtem pa elektrarne, ki bodo do uveljavitve te uredbe delale v sestavi posameznih gospodarskih podjetij, toda služijo pretežno zadovoljevanju potreb drugih potrošnikov, se lahko oddvojijo v samostojna gospodarska podjetja. Tarife električne energije določa upravni odbor skupnosti v soglasju z izvršnim svetom republike, ki je sprejel sklep o osnovanju skupnosti.

Prva od 7 uredb s področja gradbeništva je uredba o gospodarskih organizacijah v gradbeništvu. Ta uredba ureja vprašanje upravljanja in nadzorstva nad delom v gradbeništvu. Za gospodarsko organizacijo v gradbeništvu smatra uredba tiste organizacije, ki samostojno izvršujejo gradbeno dejavnost kot osnovno, to pa so gradbena podjetja in gradbene obrtne delavnice.

Gradbeno podjetje tvorijo gradbišča in obrati, ki samostojno organizirajo svoje poslovanje po posebnem gospodarskem računu. Gradbišče je osnovna proizvodna enota podjetja. Obrat pa je specializirana pomožna proizvodna ali uslužna enota. Gradbeno podjetje upravlja delovni kolektiv preko svojih predstavnikov, ki jih voli v delavski svet in upravni odbor. Z gradbišči in obrati prav tako upravljajo delavski sveti.

Seja britanske vlade

London, 25. avg. (Tanjug). Danes je bila seja britanske vlade pod predsedstvom Winston Churchilla. To je že druga seja v zadnjem tednu. Po mnenju diplomatskih opazovalcev se je britanska vlada ukvarjala v glavnem z zunanjepolitičnimi vprašanji. Na prvem mestu so bile najbrž vesti iz Moskve in razpravljanje o odgovoru zahodnih sil na sovjetsko noto o Nemčiji, ki bo v kratkem poslana Sovjetski zvezi. Verjetno je vlada razpravljala tudi o razmerah na izrednem zasedanju Generalne skupščine OZN zlasti zaradi spora med Veliko Britanijo in ZDA o sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji ter o položaju v Perziji po povratku šaha in strogolavljenu Mosadika.

V uradnih krogih izjavljajo, da se nedavni dogodki v Perziji ne bodo tako kmalu pokazali pri angleško-perzijskih odnosih. Uradni predstavnik zunanjega ministrstva je izjavil, da glede

Švedski godbeniki v Sloveniji

Ljubljana, 25. avgusta. Danes je pripeljal v Ljubljano koncert na vrhu Doma ljudske armade, po koncertu pa bodo na večerji gostje Republiškega sveta sindikatov Slovenije in predsednika MLO Ljubljana. V četrtek bodo švedski delavci pripravili koncert na Jesenicah, naslednjega dne pa si bodo ogledali Postojnsko jamo in Opatjevo.

Pesnica Ana Praček Krasna v Ljubljani

Slovenska pesnica in novinarka v Ameriki, gospa Ana Praček-Krasna je bila sinoči gost Društva novinarjev Slovenije. V več kot dvournem pogovoru z novinarji je gospa Krasna povedala marsikaj o naših izseljenjih v Ameriki, njihovem delu in življenju.

Zahedi o pomoči Amerike

Teheran, 25. avg. (UP). Predsednik iranske vlade Zahedi je danes izjavil, da bi pozdravil ponudbo ameriške pomoči, ker bi se s tem napolnila iranska državna blagajna, ki jo je po njegovi izjavi izpraznil odstranjeni predsednik Mosadik. Zahedi je izjavil, da njegova vlada se ni zaprosila za nikakoli pomoč, da pa bi tuja pomoč Iranu, ki je sedaj v kritičnem finančnem položaju, prav prišla.

Stranka Tudeh proti šahu in sedanjim iranski vladi

Teheran, 25. avg. (UP) Prosovjetska stranka Tudeh, ki deluje ilegalno v Iranu, je začela kampanjo, da bi vrnil šaha in sedanjemu iranski vladi. Stranka Tudeh ostro napada povzročitelje monarhističnega državnega udara. Medtem pa iranska policija po vsej državi zasleduje pristaje Tudeha in hkrati pozika nati bivšega ministra za zunanje zadeve Fatemija.

Teheran, 25. avg. (r) Perzijska vlada je po radiu objavila poziv, da naj se v 24 urah vsi oblastem 11 članov bivše vlade in Mosadikovih pristajev, ki so ob vladnem državnem udaru zbežali. Poziv je naslovljen tudi na bivšega zunanje ministra Fatemija. Policija je aretirala okoli 300 pristajev informbirovske stranke Tudeh.

ŠPORTNE VESTI

ŠAH
POLFINALNI SAHOVSKI TURNIRI
Čačak, 25. avg. Rezultati predkvalifikacij XIII. kola: Vuković: Vuković remi, Bulat: Mulaosmanović 1:0. Sotirovič: Majstorović 1:0 in Gabrovšek: Damjanovič ponovno prekinjeno.

Stanje po XIV. kolu: dr. Nedeljković 9 in pol, Nikolac 9, Puc in Džuravič 8 in pol, Bulat 8, Sotirovič 7 in pol itd.

Čačak, 25. avg. Rezultati XIV. kola polfinalnega turnirja: Nikolac: Puc remi, Nedeljković: Džuravič remi, Vuković: Petek remi, Tomovič: Vuković 1:0, Damjanovič: Lukič 1:0, Hamović: Gabrovšek 0:1, Majstorović: Bulatovšek 0:1, Mulaosmanović: Sotirovič 0:1.

Stanje po XIV. kolu: Nedeljković 10, Nikolac 9 in pol, Puc, Džuravič 9, Sotirovič 8 in pol, Bulat 8 1/2 itd.

Testiš, 25. avg. Rezultati XIV. kola: Tot: S. Vuković 0:1, Bertok: Metanović 0:1, Grosek: Smederevac remi, Dime: Sabadož 1:0, Udvarović: Vasišević 1:0, Štambo: Čučeković remi, Bogdanović: Karaključek prek., Čerev: Šiška prekinjeno.

Rezultati prekinjenih partij XIII. kola: Vuković: Bertok 1:0, Šiška: Štambok remi, Karaključek: Grosek ponovno prekinjeno v remi poziciji.

Stanje po XIV. kolu: Metanović 10 in pol, Dime 10, Smederevac 9 in pol, Bogdanović 8 in pol (1), S. Vuković 8 in pol, Karaključek in pol (2) itd.

Atene, 25. avg. (r) Britanske vojne ladje javljajo, da sta bila danes zapletena dva močnejša potresna sukca na Jonskih otocih. O škodi in žrtvah še ni poročil.

„SLAVOLOK“ ERICH MARIA REMARQUE „ZMAGE“

Stala je pred njim, obtavljaje se, polna mehkega življenja, odlična in malce žalostna. »Najenostavneje pri slovesu je vedno: iti,« je rekel Ravic. »Pojdiva, spremil vas bom.«

»Da.«

Zrak je bil mil in vlažen. Kakor ožarjeno železo je viselo nebo med strehami. »Pokličem vam taksi, Kate.«

»Ne. Peš pojdem do vogala. Tam bom že našla kaj. Saj je skoraj privrkat, da sem spet na cesti.«

»Kako je?«

»Kakor vino.«

»Vam le ne bi rajši poklical taksi?«

»Ne. Peš pojdem.«

Pogledala je po mokri cesti navzdol. Nato se je zasmejala. »Nekje v nekem kotičku je še zmerom trohica strahu. Spada to zraven?«

»Da. To spada zraven.«

»Adieu, Ravic.«

»Adieu, Kate.«

Postala je še sekundo, kakor da bi rada nekaj rekla. Nato je s previdnimi koraki odšla po stopnicah nizdol ter vitka, še okretina po cesti, v vijoličnobarvni večer in njegov zaton. Nazaj ni več ozrla.

Ravic je odšel v hišo. Ko je šel mimo sobe, v kateri je ležala

Kate Hegström, je zaslišal godbo. Začudeno se je ustavil. Vedel je, da še ni prišel kak nov pacient.

Previdno je odprl vrata in zagledal sestro, ki je klečala pred gramofonom. Zdržnila se je, ko je slišala Ravica, in skočila na noge. Gramofon je igral staro ploščo: »Le dernier valsec.«

Sestra si je popravila obleko. »Miss Hegström mi je podarila gramofon,« je rekla. »To je ameriški aparat, ki ga tu ni mogoče kupiti. Nikjer v Parizu. Ta je edini tu. Naglo sem ga malo poskusila. Pet plošč igra avtomatično.«

Zarela je od ponosa. »Najmanj tri tisoč frankov je vreden. In koliko plošč povrhu. Šestinspetdeset jih je. Razen tega je še radio v njem. To je res sreča.«

Sreča, je pomislil Ravic. Ze spet. Tu je bil gramofon. Ostal je in poslušal. Violina je vzletavala kakor golob nad orkestrom, tožeče in sentimentalno. Bil je eden tistih osladnih komadov, ki človeka včasih bolj primejo za srce, kakor vsi Chopinovi Nocturni. Pogledal je po sobi. Postelja je bila odgrnjena in žimnica dvignjena. Perilo je ležalo na kupu zraven vrat. Okna so bila odprta. Večer je ironično strmel v sobo. Razvejani duh po parfumu in izzvanjajoči akordi salonskega valčka so bili tisto, kar je ostalo po Kate Hegström.

»Vsega hkrati ne morem vzeti s seboj,« je rekla sestra. »Pretežko je. Najprej bom vzela aparat in prišla še dvakrat po ploščo. Morda tudi trikrat. Cudovito je. Kavarno bi lahko odprla s tem.«

»Dobra ideja,« je rekel Ravic. »Samo pazite, da česa ne razbijete.«

XV.

Ravic se je zelo počasi prebujal. Obležal je še nekaj časa v čudnem somraku med sanjami in resničnostjo; še so ga oble-

tavale sanje, blede in kakor krpe — hkrati pa je vedel že, da sanja. Bil je v Schwarzwaldu v bližini nemške meje, na majhni železniški postaji. V bližini je grmel slap. Z gora je prihajal duh po smrekah. Bilo je poletje in vsa dolina je bila polna vonja po smoli in travnikih. Železniške tračnice so rdeče sijale v večernem soncu; — kakor bi bil vozil po njih vlak, ki je kapljala kri iz njega. Kaj pa počnem tukaj? je pomislil Ravic. Kaj počnem tu v Nemčiji? Saj sem vendar v Franciji. Saj sem vendar v Parizu. Zdrknil je čez mehak, izpreminjast val, ki ga je bolj zalil s spanjem. Pariz — in že se je razblinil, bil samo še v megli, zatonil. Ni bil v Parizu. Bil je v Nemčiji. Zakaj je le prišel še enkrat sem?

Krenil je preko malega perona. Sprevodnik je stal zraven časniške stojnice. Bral je »Völkischer Beobachter« in je bil človek srednjih let z debelim obrazom in zelo plavimi obrvmi. »Kdaj pelje prihodnji vlak?« je vprašal Ravic.

Sprevodnik ga je leno pogledal. »Kam pa hočete?«

Ravic je zdajci obilil vroč val strahu. Kje pa je? Kako se imenuje kraj? Kako se imenuje postaja? Naj reče Freiburg? Preklet, zakaj ne ve, kje je? Pogledal je po progi navzgor. Nikjer napisra kraja. Nikjer imena. Nasmehnil se je. »Na dopustu sem,« je rekel.

»Kam pa hočete?« je vprašal sprevodnik.

»Tako naokrog se vozim. Tu sem izstopil na slepo srečo. Skozi okno mi je ugajalo tod. Zdej mi ni več všeč. Slapov ne maram. Zdej bi rad dalje.«

»Kam pa hočete? Saj morate vendar vedeti, kam hočete.«

»Pojutrnjem moram biti v Freiburgu. Dotlej imam čas. V zabavo mi je, voziti se tako naokrog, brez cilja.«